

مقاله پژوهشی: رویکردی به ناآرامی‌های اجتماعی در جمهوری اسلامی ایران از منظر مقام معظم رهبری (مدظله‌العالی)

محمود عسگری^۱

تاریخ دریافت: ۹۸/۰۵/۲۲

تاریخ پذیرش: ۹۸/۰۹/۰۲

چکیده

در این پژوهش با توجه به اهمیت شناخت ناآرامی‌های اجتماعی، سعی شده است تا بیانات مقام معظم رهبری (مدظله‌العالی) در این زمینه مورد بررسی قرار گرفته و تحلیل شوند. این پژوهش بر مبنای پارادایم کیفی و با استفاده از روش تحقیق تحلیل مضمون انجام شده و برای گردآوری اطلاعات و داده‌های مورد نیاز برای این پژوهش، در ابتدا واژگان مرتبط با مفهوم ناآرامی‌های اجتماعی مانند اغتشاش، ناامنی، آشوب در بیانات رهبر معظم انقلاب (مدظله‌العالی)، جست‌وجو گردید؛ چراکه معظم‌له در بیانات خود از مفهوم ناآرامی اجتماعی استفاده ننموده‌اند. در مرحله دوم با مراجعه به بخش فهرست موضوعی نمایه‌شده بیانات ایشان در وبگاه مقام معظم رهبری (مدظله‌العالی)، بیش از ۱۱۴ فیش به دست آمد. داده‌های حاصل با استفاده از نرم‌افزار Maxqda و با روش کدگذاری تحلیل شدند. نتایج حاصل نشان داد که داده‌های حاصل از تجزیه و تحلیل بیانات مقام معظم رهبری (مدظله‌العالی) در خصوص ناآرامی‌های اجتماعی را می‌توان در ۱۶ مضمون سازمان‌دهنده «تعریف»، «ماهیت»، «سابقه ایجاد»، «بهانه‌های شروع»، «منشأهای داخلی»، «نقش بیگانگان»، «ابزار»، «عناصر»، «حامیان»، «نوع حمایت بیگانگان»، «علت حمایت عناصر داخلی»، «اهداف»، «نگاه فرصت‌محور»، «پیامدها»، «اهمیت مدیریت» و «ابزار و چگونگی مدیریت» دسته‌بندی کرد، همچنین برای آن‌ها ۱۱۱ مضمون پایه‌ای شناسایی شد.

کلید واژه‌ها: ناآرامی اجتماعی، مقام معظم رهبری، تحلیل مضمون، ج.ا.ایران.

مقدمه

ناآرامی‌های اجتماعی از مفاهیم بنیادین حوزه مطالعات امنیتی محسوب می‌شود. موضوع یادشده از اوایل قرن بیستم مورد توجه صاحب‌نظران شاخه‌های مختلف علوم اجتماعی واقع شده است، ولی در ج.ا.ایران از سال‌های گذشته تاکنون به جز چند مورد محدود، توجه چندانی به موضوع و بررسی علمی اعتراضات و ناآرامی‌های اجتماعی نشده است. پیروزی انقلاب اسلامی ایران باعث ایجاد رویکرد و گفتمانی تازه در سطح جهان شد و این امر منجر به تلاش قدرت‌های استکباری در راستای تضعیف و نابودی ج.ا.ایران گردید. انقلاب اسلامی از زمان پیدایش تاکنون با ناآرامی‌های گوناگون و خطرناکی روبه‌رو بوده که با تدابیر و هدایت‌های ارزنده بنیان‌گذار کبیر انقلاب اسلامی حضرت امام خمینی^(ره) و در ادامه، رهبری حضرت آیت‌الله خامنه‌ای^(مدظله‌العالی) و حضور و مشارکت مردم، خشی و اکنون نظام ج.ا.ایران به‌عنوان پرچم‌دار انقلاب اسلامی در پرتو آموزه‌های دینی و قرآنی در برابر زیاده‌خواهی‌های نظام سلطه، به‌عنوان شاخص کشورهای جهان شناخته می‌شود؛ بنابراین نظر به کارساز بودن اندیشه‌ها و آرای مقام معظم رهبری^(مدظله‌العالی)، تحقیق حاضر در نظر دارد تا به بازخوانی و تبیین ناآرامی‌های اجتماعی در اندیشه مقام معظم رهبری^(مدظله‌العالی) بپردازد. نظر به این واقعیت که تاکنون به این موضوع کمتر پرداخته شده است، بنابراین مسئله اصلی این تحقیق، عدم انجام تحقیقی در خصوص موضوع این پژوهش به‌ویژه با روش تحلیل مضمون می‌باشد. در خصوص اهمیت انجام این تحقیق باید گفت ناآرامی‌های اجتماعی از هر نوع که باشد سبب ایجاد اختلال در چرخه تولید، تداوم آموزش در مراکز علمی و آشفته‌گی منجر به توقف تدابیر و اعمال مدیریت در بین نخبگان سیاسی و مدیران دولتی و غیردولتی و عدم اعتماد سرمایه‌گذاران داخلی و خارجی به امر مهم سرمایه‌گذاری و توسعه اقتصادی کشور و درنهایت عدم اعتماد عمومی مردم به دولت می‌شود که این خود مقدمه و منشأ بروز بسیاری از قانون‌گریزی‌ها و ناامنی‌ها و تجاوزات گوناگون به حقوق مردم خواهد شد، بنابراین

(۱) پرداختن به این موضوع، موجب آشنایی با آرای راهبردی و راهگشای فرماندهی معظم کل قوا^(مدظله‌العالی) در خصوص ناآرامی‌های اجتماعی خواهد شد.

۲) از آنجا که بیشتر تحقیقات انجام‌شده در حوزه ناآرامی‌های اجتماعی، مبتنی بر مطالعات و نظریه‌های غربی است، بنابراین به‌منظور بومی و اسلامی‌سازی مباحث و اثربخشی بیشتر پژوهش‌ها، فهم دیدگاه‌های مقام معظم رهبری (مدظله‌العالی) ضرورتی اجتناب‌ناپذیر است.

۳) تدابیر مقام معظم رهبری (مدظله‌العالی) می‌تواند چهارچوبی مشخص را در تبیین بهتر پدیده ناآرامی اجتماعی و چگونگی مدیریت آن برای اندیشمندان و سازمان‌های تصمیم‌ساز و مسئولان تصمیم‌گیر فراهم کند.

در مورد ضرورت انجام این تحقیق نیز می‌توان به موارد زیر اشاره کرد:

(۱) نپرداختن به تبیین دیدگاه مقام معظم رهبری ممکن است موجب انحراف در شناخت دلایل و علل، اهداف و ابزار ناآرامی‌های اجتماعی و چگونگی مدیریت آن‌ها شود.
(۲) سیاست‌گذاری‌های امنیتی با بهره‌گیری از نظریه‌ها و مکاتب غربی و مورد استفاده قرار ندادن دیدگاه‌های مقام معظم رهبری (مدظله‌العالی)، ضریب تأثیرگذاری سیاست‌ها و راهبرد را کاهش می‌دهد.

(۳) این قبیل پژوهش‌ها می‌تواند زمینه‌ساز نظریه‌پردازی در خصوص ناآرامی‌های اجتماعی گردد.

پرسش اصلی این تحقیق آن است که رویکرد مقام معظم رهبری (مدظله‌العالی) به ناآرامی‌های اجتماعی در ج.ا.ایران چگونه است؟

مبانی نظری و پیشینه‌شناسی تحقیق

پیشینه تحقیق

۱) آقای گودرزی در رساله دکتری خود با عنوان «ناآرامی‌های اجتماعی، عوامل و فرآیند آن؛ مطالعه موردی: کوی طلاب مشهد در سال ۷۱، خرداد ۸۲ تهران و خرداد ۸۵ تبریز»، درصدد پاسخ به این پرسش اصلی بوده است که فرآیند شکل‌گیری ناآرامی‌های اجتماعی در ایران چگونه بوده و عوامل اجتماعی آن چیست؟ در مورد روش تحقیق، نویسنده بیان داشته است که این تحقیق اسنادی و جامعه آماری آن ناآرامی‌های اجتماعی

مهم پس از پیروزی انقلاب اسلامی می‌باشد که به‌عنوان نمونه سه ناآرامی از بین آن‌ها به‌طور هدفمند انتخاب و مورد مطالعه قرار گرفته است. داده‌ها از طریق مطالعه اسناد و پرسشنامه گردآوری و تجزیه و تحلیل شدند. یافته‌های محقق نشان می‌دهد، مجموعه عوامل مؤثر بر کیفیت حضور مشارکت‌کنندگان در ناآرامی‌های سه‌گانه بسته به شرایط زمان و مکان با یکدیگر بسیار متفاوت بوده و این عوامل بوده‌اند که توانسته‌اند با نوع کارکرد خود حداکثر طبقات اجتماعی مرتبط با مسئله پیش‌آمده را حول یک محور مشخص (اقتصادی، سیاسی و فرهنگی) گرد هم آورند. در این تحقیق، مهم‌ترین عوامل تأثیرگذار بر ناآرامی‌های اجتماعی، تحقق یک باور فراگیر و بروز احساس نارضایتی جمعی در ابعاد اقتصادی، سیاسی و فرهنگی بوده است که به‌طور مستقیم با عوامل پنج‌گانه شرایط مساعد و فشار ساختاری، تحقق یک عقیده تعمیم‌یافته، عوامل تسریع‌کننده، بسیج مشارکت‌کنندگان و در نهایت عملکرد کنترل اجتماعی تطابق دارد (گودرزی، ۱۳۹۱).

۲) در مقاله «بررسی نقش نیروی انتظامی به‌عنوان ضابط عام دادگستری در ناآرامی‌های شهری» نویسندگان به این پرسش پاسخ داده‌اند که نقش نیروی انتظامی به‌عنوان ضابط عام دادگستری در ناآرامی‌های شهری چیست؟ روش تحقیق مورد استفاده در این مقاله، روش کتابخانه‌ای و روش توصیفی - تحلیلی و ابزار گردآوری اطلاعات، فیش‌برداری بوده است. یافته‌های این پژوهش نشان می‌دهد که وظایف، قوانین و مقررات حاکم بر نیروی انتظامی به‌عنوان ضابطان عام دادگستری در ناآرامی به‌صورت مشخص در قوانین ج.ا.ایران مشخص نشده است و فقط به‌صورت پراکنده در برخی قوانین اشاره‌هایی شده است. مأموران نیروی انتظامی، آگاهی کافی از قوانین و مقررات حاکم در مقابله با ناآرامی‌ها در مواقع بحرانی را ندارند، بنابراین برگزاری دوره‌های کوتاه عرضی، کارگاه‌های تخصصی و همایش‌های علمی برای بالا بردن میزان آگاهی آنان از قوانین بیان‌شده، یک ضرورت محسوب می‌شود. نتایج این تحقیق نشان می‌دهد که قانون مدونی در مورد وظایف ضابطان عام دادگستری در ناآرامی و اختیارات ویژه حکومت، محدودیت‌ها، ممنوعیت‌ها و تکالیف مردم موجود نیست و در این خصوص در برخی قوانین به‌صورت پراکنده به این امر اشاره شده است (جربانی، شکری‌پور، حسونند، مقیمی، پاییز و زمستان ۱۳۹۰).

۳) آقایان حسینی، الیاسی و هاشمی در مقاله‌ای به موضوع «علل شکل‌گیری و گسترش ناآرامی‌های شهری فرانسه (اکتبر و نوامبر ۲۰۰۵ م)» پرداخته‌اند. روش تحقیق آن‌ها، کتابخانه‌ای و اسنادی است و اطلاعات مورد نیاز در زمینه تحقیق از اسناد، مدارک و آمار رسمی مراکز علمی معتبر در داخل و خارج از کشور تهیه، گردآوری و تدوین شده است. تجزیه و تحلیل داده‌ها و اثبات فرضیه‌های تحقیق که از سوی صاحب‌نظران و کارشناسان داخلی و خارجی در مورد علل وقوع ناآرامی‌های شهری فرانسه در اکتبر ۲۰۰۵ م به عمل آمده است. این علل در قالب سه رهیافت اقتصادی، سیاسی و اجتماعی - فرهنگی دسته‌بندی گردیده و سپس نسبت به تجزیه و تحلیل داده‌ها و بررسی ارتباط بین متغیرهای مستقل و ناآرامی‌های فرانسه مبادرت شد که ادامه تمامی فرضیه‌های تحقیق به اثبات رسید. در تحقیق حاضر از روش‌های سنجش اعتبار صوری، اعتبار تجربی و سازه‌ای بهره‌گیری شد. فوت دو نوجوان در ۲۷ اکتبر ۲۰۰۵ م در شهرک «کلیشی - سو - بوا» از توابع پاریس و ابراز نارضایتی نوجوانان از عملکرد پلیس فرانسه در این حادثه، باعث شکل‌گیری هسته اولیه ناآرامی شده و سپس اظهارات تند وزیر کشور وقت فرانسه علیه جوانان و خطاب نمودن معترضان به عنوان اوباش و پوشش رسانه‌ای واقعه و عدم اقدام به موقع مدیریت بحران در مهار آن، باعث شتاب دادن انتشار ناآرامی‌ها به بقیه نواحی شده است. در نهایت، علل زمینه‌ای و تقویت‌کننده از قبیل بیکاری، کاهش یارانه‌ها، بحران هویت، تبعیض، خرده‌فرهنگ خشونت، سیاست‌های مهاجرت و ناکامی‌های آموزشی نوجوانان مهاجر و نارضایتی از عملکرد پلیس در مناطق جمعیتی مهاجرنشین و... باعث تداوم آن شد (حسینی، الیاسی، هاشمی، بهار ۱۳۸۷).

۴) مقاله «قدرت نرم رهبری و مردم ایران در مدیریت ناآرامی‌ها» با استفاده از روش، توصیفی - تحلیلی سعی کرده به توصیف عینی، واقعی و منظم قدرت نرم رهبری و مردم جمهوری اسلامی ایران در مدیریت ناآرامی‌ها بپردازد. ابزار گردآوری اطلاعات در این تحقیق، کتابخانه‌ای و پرسشنامه بوده است. محققان پرسشنامه‌ای با ۱۳ پرسش، بسته را تنظیم کرده و در بین جامعه آماری ۱۲۰ و جامعه نمونه ۹۰ نفری توزیع نموده‌اند. یافته‌های تحقیق نشان می‌دهد برجسته‌سازی مشارکت سیاسی، جلوگیری از انحراف، خطر دشمن، نقد منصفانه و گفت‌وگو، روشنگری ابعاد فتنه، اتمام حجت و فصل‌الخطابی قانون، به‌عنوان

مهم‌ترین مؤلفه‌های قدرت نرم رهبری در چهارچوب شاخص‌ها و ارزش‌های نرم دینی مردم، مانند قرآن، رهبری ولایت فقیه، فرهنگ بسیجی، عاشورایی و شهادت‌طلبی، مردم‌سالاری دینی و پایداری، ناآرامی‌های انتخابات سال ۱۳۸۸ را مدیریت کرد (شریفیان، فراهانی، بهار ۱۳۹۳).

(۵) در مقاله «نقش قوم‌گرایی در ناآرامی‌های اجتماعی»، روش تحقیق از نظر هدف، کاربردی و از نظر شیوه‌های گردآوری داده‌ها، توصیفی از نوع همبستگی است. جامعه آماری این تحقیق کلیه دانشجویان در حال تحصیل مصوب ساکن در استان‌های مرکزی را تشکیل می‌دهند که تعداد آن‌ها ۹۸۹ نفر است که از بین آن‌ها با استفاده از فرمول کوکران، تعداد ۱۶۵ نفر به‌عنوان نمونه آماری به روش نمونه‌گیری تصادفی - طبقه‌ای انتخاب و مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت. ابزار گردآوری داده‌های این تحقیق، پرسشنامه محقق‌ساخته است. یافته تحقیق آن است که بین احساس محرومیت قومی و ایجاد بحران، رابطه معناداری وجود دارد. بین همگرایی قومی با مرزهای مجاور و ایجاد بحران رابطه معناداری وجود دارد. بین درون‌گروه و برون‌گروه بودن اقوام و ایجاد بحران رابطه معناداری وجود دارد. بین قوم‌گرایی و ناآرامی‌های اجتماعی رابطه معناداری وجود دارد (احمدی و الوند، تابستان ۱۳۹۱).

ارزیابی کلی

بررسی‌های انجام‌شده نشان می‌دهد تاکنون به موضوع این تحقیق به‌ویژه با روش مورد استفاده (تحلیل مضمون) پرداخته نشده است، بنابراین نوآوری این تحقیق هم در موضوع و هم در روش است.

تعریف مفاهیم

ناآرامی اجتماعی

منظور از ناآرامی عبارت است از: ابراز نارضایتی گروه‌هایی از مردم که باعث برهم خوردن نظم جامعه و وقوع جرائم و تخلف‌ها می‌شود. مختل نمودن رفت‌وآمد مردم، بستن خیابان‌ها، حمله پراکنده و کم‌شدت به عوامل انتظامی و شهروندان، وارد آوردن آسیب و خسارت به اموال عمومی و خصوصی، دادن شعارهای خلاف اصول و مبانی جامعه و

اموری از این قبیل که به صورت آگاهانه و یا ناآگاهانه صورت می‌گیرد و با قواعد و قوانین جاری کشور در تعارض است، از مصادیق ناآرامی به شمار می‌آید (الیاسی، ۱۳۸۲: ۹۲). ناآرامی‌ها منجر به اجتماعات غیرقانونی می‌گردد که به اشکال زیر مشاهده می‌شوند: اعتصاب، تحصن، تجمع و ازدحام، راهپیمایی و تظاهرات، اغتشاش، قیام، بلوا، جمعیت آشوب (شاه‌بهرامی، ۱۳۸۸: ۶۶). ناآرامی را به‌عنوان یک شکاف بین دولت و جامعه می‌توان تعریف کرد که این ناآرامی باعث بی‌ثباتی سیاسی در جامعه می‌شود. ناآرامی، پدیده‌ای است که زائیده مسائلی همچون تظاهرات خشونت‌آمیز، خیزش‌های اجتماعی، ناکامی و بن‌بست اقتصادی است (احمدی و همکاران، پاییز ۱۳۹۲: ۳۱).

نمی‌توان مرزبندی دقیقی بین ناآرامی‌های اجتماعی با سیاسی قائل شد؛ چراکه به دلایل تاریخی - فرهنگی ناشی از بزرگی و قدرت دولت، تمامی پدیده‌ها و مشکلات به ناکارآمدی دولت نسبت داده می‌شود. به‌منظور تدقیق مفهوم ناآرامی‌های اجتماعی و روشن شدن تمایز آن با ناآرامی‌های سیاسی، ضمن اشاره به این مطلب که می‌توان تدریجی بودن، محلی و منطقه‌ای بودن، غیرسیاسی بودن (ابتدا به ساکن، متوجه حاکمیت نبودن) را از جمله ویژگی‌های ناآرامی‌های اجتماعی دانست. نکته مهم آن است که این نوع ناآرامی‌ها، بستری برای سواری گرفتن گروه‌ها و سازمان‌های مخالف نظام سیاسی می‌شوند. دیگر خصیصه قابل توجه این نوع ناآرامی‌ها آن است که چون این ناآرامی‌ها از ابتدا در زاویه نگاه ساختارهای قدرت و حاکمیتی نیست، غفلت نظام سیاسی در مورد آن‌ها فراوان مشاهده می‌شود. گفتنی است برخی ناآرامی‌های اجتماعی، سیاسی شده و بعضی دیگر سیاسی نمی‌شوند.

دلایل شکل‌گیری ناآرامی‌های اجتماعی

بر مبنای ادبیات راهبردی، چالش کشورها از جمله ج.ا.ایران در عرصه داخلی، آسیب‌های ناشی از ضعف درونی و در عرصه بیرونی، تهدیدات هستند. آسیب‌های درونی از عوامل اصلی تحریک و فعال‌سازی تهدید بیرونی است؛ از این رو دارای اهمیت به‌سزایی می‌باشد. در عرصه داخلی، عوامل و آسیب‌های گوناگونی می‌توانند موجب ناامنی باشند.

اشکالات کارکردی در عرصه‌های اقتصادی، اجتماعی و ... و در مجموع ضعف در کارآمدی نظام می‌تواند بستر ساز آسیب‌ها و چالش‌های امنیتی باشد. بررسی‌ها نشان می‌دهد پویایی اجتماعی و موقعیت‌های سیاست‌گذاری در مقیاس وسیع باعث گسترش و شیوع ناآرامی‌های مدنی می‌شود. ناآرامی‌های اجتماعی به عوامل مختلف اجتماعی، سیاسی، اقتصادی و محیطی مربوط می‌شود. تنش‌های نژادی و قومی (مک‌آدام، ۱۹۸۳: ۷۳۵-۷۵۴)، کمبود مواد غذایی و افزایش قیمت مواد غذایی (نت، روتینگر، ۲۵ جون ۲۰۱۵)، تغییرات قیمت‌های بین‌المللی کالاها (آرزکی، بروکنر، ۲۰۱۱)، (بروکنر، سی‌کونه، ۲۰۱۰: ۵۱۹-۵۳۴)، شوک‌های اقتصادی (برگر، اسپورر، ۲۰۰۱: ۲۹۳-۳۲۶)، تغییرات آب و هوایی و شوک‌های ناشی از کاهش بارش باران (بروکنر و دیگران، ۲۰۰۹: ۲۰۶۷۴-۲۰۶۷۰) (ژانگ و دیگران، ۲۰۱۱: ۱۷۲۹۶-۱۷۳۰۱) و تغییرات جمعیتی (گلدستون، ۱۹۹۳: ۶۰۰) از جمله این موارد به شمار می‌آیند. امروزه برخی از سازمان‌های اطلاعاتی از جمله سیا نیز در صدد پیش‌بینی ناآرامی‌های اجتماعی با بهره‌گیری از گردآوری و تحلیل اطلاعات برآمده‌اند (بیگ‌دیتا^۸، ۱۷ اکتبر ۲۰۱۶).

نظر به اهمیت رسیدن به توان پیش‌بینی ناآرامی‌های اجتماعی، شبکه و نرم‌افزارسازی و استفاده از ظرفیت‌های شبکه‌های مجازی مانند توئیتر در دستور کار برخی مراکز و مؤسسات قرار گرفته است. پروژه جی.دی.ای.ال.تی^۹ یک دیگرام شبکه زمان واقعی و پایگاه داده‌ای از جامعه انسانی جهانی برای تحقیقات باز است که بر رسانه‌ها، انتشارات و اخبار شبکه‌ها در هر گوشه‌ای از هر کشور به بیش از ۱۰۰ زبان نظارت می‌کند. این پروژه با پیش، پوشش و نظارت بر مردم، مکان‌ها، سازمان‌ها، منابع، احساسات، نقل قول‌ها و حوادث رانندگی در عرصه جهانی در هر ثانیه از هر روز، شاکله‌ای برای محاسبه در وسعتی

^۱McAdam

^۲Nett, Ruttinger

^۳ Arezki, Bruckner

^۴ Bruckner, Ciccone

^۵ Berger, Spoerer

^۶Zhang et al.

^۷Goldstone

^۸Big Data

^۹GDELT

جهانی ایجاد کرده است. (بهرامی و دیگران؛ ۲۰۱۸). با توجه به اینکه تحقیقات اخیر نشان داده است که حدود ۷۵ درصد از تظاهرات قانونی، پیش از وقوع برنامه‌ریزی شده‌اند و در بسیاری از آن‌ها، شبکه‌های اجتماعی به‌ویژه توئیتر، ابزار برنامه‌ریزی و سازمان‌دهی معترضین بوده است، بنابراین برخی برای پیش‌بینی ناآرامی‌ها، تحلیل این شبکه‌های اجتماعی را در دستور کار قرار داده‌اند (ساسیکالا، پرمالاتا؛ ۲۰۱۸: ۴۳۸۹-۴۳۹۵). آن‌ها با طراحی الگوریتم‌هایی درصدد این اقدام برمی‌آیند. یافته‌های آن‌ها نشان می‌دهد که توئیتر می‌تواند به‌عنوان ابزاری قدرتمند برای پیش‌بینی اعتراضات آینده با میانگین پیش‌بینی بیش از ۷۵ درصد مورد استفاده قرار گیرد (بهرامی و دیگران، ۲۰۱۸).

با افزایش دمای جهان و افزایش خشک‌سالی، آشوب‌های سیاسی، ناآرامی‌های اجتماعی و حتی خشونت، احتمالاً افزایش خواهند یافت. بر اساس یک مطالعه اخیر، خودکشی در میان کشاورزان هند با درجه دما افزایش یافته است، به‌گونه‌ای که با یک درجه افزایش دما بالاتر از دمای متوسط در یک روز، به‌طور متوسط حدود ۷۰ مورد خودکشی افزوده شده است (نت، روتینگر؛ ۲۵ جون ۲۰۱۵). در سال ۲۰۰۸ م، زمانی که افزایش دمای هوا و کاهش تولیدات کشاورزی، قیمت مواد غذایی را افزایش داد، کشورهایی (از جمله مراکش و اندونزی) با تحولات اجتماعی و سیاسی مواجه شدند. تصادفی نیست که درگیری‌ها در کنار افزایش دما افزایش می‌یابد. یک مطالعه در سال ۲۰۱۳ م نشان می‌دهد که در قبال هر تغییر انحراف معیار در شرایط آب و هوایی به‌واسطه دمای بیشتر، خشونت‌های بین فردی چهار درصد و درگیری‌های گروهی ۱۴ درصد افزایش می‌یابد (ازهر؛ ۱۶ آگوست ۲۰۱۷). تغییرات دما و بارش به احتمال زیاد، قیمت مواد غذایی (برای مثال قیمت برنج از ۱۱ تا ۷۸ درصد و قیمت گندم از ۱۷ تا ۶۷ درصد در سناریوهای مختلف) را تا سال ۲۰۵۰ م افزایش می‌دهد، در عین حال، تغییرات آب و هوایی، چالشی جدی برای افزایش بهره‌وری جهت رفع نیازهای روزافزون جمعیت رو به رشد جهان است (نت، روتینگر، ۲۵ جون ۲۰۱۵).

شرایط نامناسب اقتصادی نیز از جمله علل بروز ناآرامی‌ها به شمار می‌روند؛ برای مثال بیکاری از جمله پیامدهای بحران‌های اقتصادی است که می‌تواند موجب ناآرامی‌های اجتماعی شود (پرویز، سالم، سجادا، فوریه ۲۰۱۲: ۲۵۶۴-۲۵۵۷). در برخی موارد نیز تغییر نظام ارزشی و هنجارهای جامعه به دلایلی همچون گسست نسلی، تهاجم فرهنگی، جامعه‌پذیری عقیم، تسطیح فرهنگی در چارچوب فرآیند جهانی‌سازی و مباحثی از این دست، می‌تواند منجر به ظهور و بروز ناآرامی‌های اجتماعی گردد (سازمان بهداشت جهانی، ۲۰۰۹).

روش‌شناسی تحقیق

این مقاله قصد دارد با کمک مضامین و مفاهیم به‌دست‌آمده از بیانات رهبری، به شبکه‌ای از مضامین ناآرامی‌های اجتماعی برسد که در نهایت این شبکه، چهارچوب تحلیلی مقاله را تشکیل خواهد داد. روش استفاده‌شده در این پژوهش، تحلیل مضمون از انواع تحلیل‌های کیفی و با بهره‌گیری از نرم‌افزار MAXQDA است. برای دستیابی به نتیجه مفید در تحقیق‌های کیفی، لازم است داده‌ها به‌صورت روشمند، بررسی و تحلیل شوند. تحلیل داده‌ها مرحله‌ای حیاتی از تحقیق کیفی بوده، مستلزم اقدام اساسی برای گردآوری داده‌ها و مرتبط کردن آن‌ها با مفاهیم انتزاعی سطح بالاتر است. تحلیل مضمون، از روش‌های پژوهشی روی متون است و اغلب هنگامی کاربرد دارد که حجم زیادی از داده‌ها وجود داشته باشند. با استفاده از این روش، داده‌های متن کاهش یافته، بخش‌بندی، مقوله‌بندی و تلخیص می‌شوند و سپس به‌گونه‌ای بازسازی می‌شوند که مفاهیم و الگوهای موجود در متن از درون داده‌ها استخراج شوند؛ این روش، شیوه‌ای برای شناسایی، تحلیل و گزارش الگوها در درون داده‌ها است (بویاتزیس، ۱۹۹۸: ۳۶). هدف در تحلیل مضمون برخلاف نظریه زمینه‌ای یا نظریه داده‌بنیاد، استخراج الگو یا مدلی مفهومی است که در دل متن نهفته است و ضرورتی برای صورت‌بندی نظریه جدیدی برای توصیف یافته‌ها وجود ندارد، پس روش تحلیل مضمون افزون بر اینکه به پژوهشگر امکان می‌دهد که مضامین موجود در متن را

بررسی و استخراج کند، می‌تواند به الگویی نظام‌مند از مضامین و روابط میان آن‌ها نیز منتج شود؛ به عبارتی منظور از الگو، مدلی است که از طریق نظم مفهومی داده‌های مستخرج به دست می‌آید (بزدخواستی و همکاران، ۱۳۹۳: ۸۷-۷۵). این روش، فرایندی برای تحلیل داده‌های متنی است و داده‌های پراکنده و متنوع را به داده‌هایی غنی و تفصیلی تبدیل می‌کند (بروان، کلارک؛ ۲۰۰۶). تحلیل مضمون، فقط روش کیفی خاصی نیست، بلکه فرایندی است که می‌تواند در بیشتر روش‌های کیفی به کار رود. به‌طور کلی، تحلیل مضمون، روشی برای «دیدن متن»، «برداشت و درک مناسب از اطلاعات ظاهراً نامرتبط»، «تحلیل اطلاعات کیفی» و «تبدیل داده‌های کیفی به داده‌های کمی» است (بویاتزیس، ۱۹۹۸: ۴). در راستای نیل به هدف تحقیق و پاسخگویی به پرسش این پژوهش، در ابتدا مضامین پایه‌ای با درجه اهمیت و ارتباط بالای احصاشده در مرحله پیشین، با توجه به میزان ارتباط و همبستگی میان آن‌ها دسته‌بندی و نام‌گذاری شد. پس از طی مراحل تبدیل متن به جملات و نیز به مضامین، دسته‌بندی و نام‌گذاری مضامین سازمان‌دهنده و فراگیر، در این مرحله به مفصل‌بندی دوباره و جدید پرداخته شد.

یافته‌ها و تجزیه و تحلیل داده‌ها

همان‌گونه که پیش‌تر اشاره شد، هدف اصلی این مقاله، استخراج مضامین مرتبط با ناآرامی‌های اجتماعی در نظام اندیشگی مقام معظم رهبری (مدظله‌العالی) با بهره‌گیری از روش تحلیل مضمون است. با توجه به پژوهش‌های صورت‌گرفته در این حوزه و سابقه پژوهشگران در حوزه اندیشه رهبری، ابتدا فیش‌های مربوط به موضوع ناآرامی‌های اجتماعی، به صورت کلی (از مجموع ۲۰ سخنرانی عمومی یا بیانیه) احصا شد که بیش از (۱۱۴) فیش با درجه ارتباط «بالا» و «بسیار بالا» به شرح جدول شماره ۱ گردآوری شد.

جدول شماره ۱. کدبندی بیانات مقام معظم رهبری (مدظله‌العالی) در خصوص ناآرامی‌های اجتماعی

تاریخ	بیانات	کدبندی
تعریف ناآرامی		
۸۹/۱/۱	آتش زدن بانک، آتش زدن اتوبوس، کتک زدن عابر بی‌گناه و بی‌خبر، کتک زدن خواهر و مادر شهید به خاطر اینکه چادر بر سر دارد، آتش زدن موتورسیکلت جوان چون محاسن دارد.	تعریف ناآرامی
بیانات در مراسم بیست و دومین سالگرد رحلت امام خمینی (ره)، ۹۰/۳/۱۴	قضایای سال ۸۸ به وجود آمد. دو سه ماه تهران را متلاطم کردند - البته فقط تهران را - دو سه ماه توانستند دل‌ها و ذهن‌ها را به خودشان مشغول کنند.	تعریف ناآرامی؛ جغرافیای محدود
بیانات در دیدار با جمعی از طلاب و روحانیون، ۸۸/۹/۲۲	این کسانی که محیط دانشگاه را با این اغتشاشگری ناامن می‌کنند، با مردم مواجه‌اند، با مردم طرف‌اند.	تعریف ناآرامی، جغرافیا محدود
بیانات در دیدار دانشجویان، ۹۲/۵/۶	اگر چنانچه مسائل سال ۸۸ را مطرح می‌کنید، مسئله اصلی و عمده را در این قضایا مورد نظر و در مد نگاهتان قرار دهید؛ آن مسئله اصلی این است که یک جماعتی در مقابل جریان قانونی کشور، به شکل غیرقانونی و به شکل غیرنجیبانه ایستادگی کردند و به کشور لطمه و ضربه وارد کردند.	تعریف ناآرامی (فتنه)
ماهیت ناآرامی		
بیانات در آغاز درس خارج فقه، ۷۳/۶/۲	اگر کسی در مقابل دولت حق، در مقابل صلاح و نظام حق، جد و جهد و تلاش کند، این فتنه و محاربه است؛ جهاد نیست.	ماهیت ناآرامی (فتنه)
بیانات در دیدار جمعی از مردم استان گیلان - ۸۹/۱۰/۸	فتنه یعنی کسانی شعارهای حق را با محتوای صددرصد باطل مطرح کنند، بیاورند برای فریب دادن مردم.	ماهیت ناآرامی (فتنه)
بیانات در دیدار اعضای شورای هماهنگی تبلیغات اسلامی - ۸۸/۱۰/۲۹	فتنه معنایش این است که یک عده‌ای بیایند با ظاهر دوست و باطن دشمن وارد میدان شوند، فضا را غبارآلود کنند؛ در این فضای غبارآلود، دشمن صریح بتواند چهره خودش را پنهان کند، وارد میدان شود و ضربه بزند.	ماهیت ناآرامی (فتنه)
خطبه‌های نماز جمعه تهران - ۸۸/۳/۲۹	تخریب خیابانی شروع شد؛ خط تخریب، خط آتش‌سوزی، اموال عمومی را آتش بزنند، حریم کسب‌وکار مردم را ناامن کنند، شیشه‌های دکان مردم را بشکنند، اموال بعضی از مغازه‌ها را به غارت ببرند، امنیت مردم را از جانیشان و مالشان سلب کنند؛ امنیت مردم مورد تجاوز این‌ها قرار گرفت.	ماهیت ناآرامی؛ مخدوش شدن امنیت عمومی

کدبندی	بیانات	تاریخ
ماهیت ناآرامی	بخشی از حق را با بخشی از باطل مخلوط می‌کنند، نمی‌گذارند صرف باطل و صریح باطل باشد.	بیانات در دیدار دانشجویان و جوانان استان قم - ۸۹/۸/۴
ماهیت ناآرامی	در حوادث فتنه‌گون، شناخت عرصه، شناخت اطراف قصه، شناخت مهاجم و مدافع، شناخت ظالم و مظلوم و شناخت دشمن و دوست دشوار است.	بیانات در دیدار جمعی از شعرا - ۸۸/۶/۱۴
ماهیت ناآرامی	وقتی فتنه در جامعه‌ای به وجود آمد، فضای ذهنی مردم مثل محیط غبارآلود و مه‌آلود است که گاهی انسان نمی‌تواند دوم‌تری خودش را هم ببیند.	خطبه‌های نماز جمعه تهران - ۸۷/۶/۲۹
ماهیت ناآرامی	در جنگ امنیتی - سیاسی هم ما پیروز شدیم. جنگ امنیتی - سیاسی‌شان (آمریکایی‌ها) ۸۸ سال و ۸۸ حوادث سال ۸۸ بود. برای آن حوادث سال‌ها زحمت کشیده بودند؛ آن‌جور حوادث یک‌ساعته و یک‌روزه که به وجود نمی‌آید؛ چند سال برای آن زحمت کشیده بودند؛ ملت ایران و نظام جمهوری اسلامی بر توطئه دشمن فائق آمد و پیروز شد.	بیانات در دیدار اقشار مختلف مردم - ۹۷/۵/۲۲
ماهیت ناآرامی (فتنه)	اگر چنانچه مسائل سال ۸۸ را مطرح می‌کنید، مسئله اصلی و عمده را در این قضایا مورد نظر و در مد نگاهتان قرار دهید؛ آن مسئله اصلی این است که یک جماعتی در مقابل جریان قانونی کشور، به شکل غیرقانونی و به شکل غیرنجیبانه ایستادگی کردند و به کشور لطمه و ضربه وارد کردند؛	بیانات در دیدار دانشجویان - ۹۲/۵/۶
ماهیت ناآرامی (فتنه)	اینکه وقتی آنچه که اتفاق افتاده است، برخلاف میل ما شد، مردم را به شورش خیابانی دعوت کنیم - که این در سال ۸۸ اتفاق افتاد - یکی از خطاهای جبران‌ناپذیر است.	بیانات در حرم مطهر رضوی - ۹۲/۱/۱
ماهیت ناآرامی (فتنه)؛ اشتباه نخبگان	خاصیت دوران فتنه - همان‌طور که بارها عرض کرده‌ایم - غبارآلودگی است، مه‌آلودگی است. نخبگان گاهی دچار خطا و اشتباه می‌شوند.	بیانات در دیدار مردم بوشهر در روز میلاد امام علی (ع) - ۸۹/۴/۵
ماهیت ناآرامی؛ توطئه	فتنه سال گذشته جلوه‌ای از توطئه دشمنان بود.	۸۹/۱۰/۸
ماهیت ناآرامی؛ همیشگی و متنوع بودن	فتنه‌گر و دشمن همیشه هست؛ امروز یک دشمن است، فردا یک دشمن دیگر است، پس فردا یک کس دیگر است، یک‌جور دیگر است. یک ملت وقتی بیدار بود، آگاه بود، عازم بود، ایمان خودش را حفظ کرد، زنده بود، رویش داشت، با همه این معارضه‌ها با آسانی - که روزه‌روز آسان‌تر هم خواهد شد - ایستادگی می‌کند، دست و پنجه نرم می‌کند، بر همه این معارضه‌ها هم فائق می‌آید.	بیانات در دیدار اعضای شورای هماهنگی تبلیغات اسلامی - ۸۸/۱۰/۲۹

تاریخ	بیانات	کدبندی
بهانه‌های ایجاد ناآرامی		
(۷۸/۶/۱۰)	دشمن هر جا بتواند، ایجاد ناامنی می‌کند. هر وقت دشمن بتواند، ناامنی نظامی و انتظامی را بر این ملت تحمیل می‌کند؛ کما اینکه دیدید یک بهانه کوچک یافتند و یا درست کردند و در همین ایام تیرماه، در تهران ایجاد ناامنی کردند. یا بهانه را خودشان درست می‌کنند، یا اگر فرض کنیم بهانه را آن‌ها درست نمی‌کنند، بهانه کوچکی می‌یابند تا ایجاد ناامنی کنند؛ به خیابان‌ها بیایند، شیشه بشکنند، مغازه آتش بزنند، ماشین آتش بزنند و مردم را تهدید کنند! بنابراین، دشمن از ایجاد ناامنی مأیوس و منصرف نیست.	بهانه‌یابی یا بهانه‌سازی
بیانات در دیدار مردم قم - ۹۴/۱۰/۱۹	هر روز هم یک ابتکاری درست می‌کنند؛ این کارهایی که در سال ۸۸ کردند، از ابتکارات جدید بود که ابتکار آمریکایی‌ها بود. البته در چند جای دیگر تجربه کرده بودند، مخصوص ما نبود؛ در چند کشور دیگر این را تجربه کرده بودند، بعد آمدند همین تجربه را در کشور ما پیاده کنند که آن‌جور تودهنی خوردند. این ابتکار این بود که به بهانه انتخابات، در یک کشوری که حالا در آن انتخابات هست و فرض کنیم یک دولتی سر کار است که مورد قبول آمریکا نیست و منافع آمریکا را آن‌چنان که آن‌ها دلشان می‌خواهد تأمین نمی‌کند، انتخاباتی کرده‌اند و این دولت رأی آورده است؛ بعد بیایند آن اقلیتی را که رأی نیاورده است بکشاند داخل میدان، بیاورند در خیابان.	بهانه ایجاد ناآرامی؛ انتخابات
بیانات در دیدار مسئولان دستگاه قضایی ۸۲/۴/۷ -	به بهانه دروغین مطالبه آزادی، امنیتی را که به تدریج مستقر می‌شد، می‌خواستند نگذارند مستقر شود؛ اما نظام بر این حرکت دشمن فائق آمد. امروز هم به بهانه دروغین و مزورانه مطالبه آزادی‌های مدنی می‌خواهند امنیت مدنی و اجتماعی را از بین ببرند.	بهانه ایجاد ناآرامی؛ بهانه دروغین مطالبه آزادی‌های مدنی
منشأهای ناآرامی		
پیام نوروزی به مناسبت حلول سال ۱۳۷۹ - ۷۹/۱/۱	تلخی‌ها ناشی از ضعف‌های ما و توطئه‌های دشمنان ماست.	منشأ ناآرامی؛ ضعف داخلی و توطئه دشمن
بیانات در دیدار اقشار مختلف مردم - ۹۷/۵/۲۲	دشمنان خبیث و رذل کم نداریم؛ در اطراف کمین گرفته‌اند، به مجردی که این مشکل [آرز] را در داخل مشاهده کرد، فوراً مثل مگسی که روی زخم می‌نشیند، می‌آید می‌نشیند روی این مشکل و بنا می‌کند از این سوء استفاده کردن؛ القا می‌کند که بله نظام اسلامی نتوانست، نظام اسلامی ناتوان بود؛ القای ناامیدی می‌کند، مردم را دچار سرگردانی می‌کند.	منشأ ناآرامی؛ آسیب‌پذیری

تاریخ	بیانات	کدبندی
بیانات در خطبه‌های نماز عید سعید فطر - ۷/۱۰/۷۹	مسئولان کشور - چه در قوه مجریه، چه در قوه قضاییه و چه در قوه مقننه - باید با فقر و فساد و تبعیض در این مملکت مبارزه کنند. اگر بخواهند وضع امنیت کشور را، وضع معیشت مردم را، وضع عزت بین‌المللی ما را تأمین کنند، راهش مبارزه با همین هاست.	منشأ ناآرامی؛ فقر و فساد و تبعیض
بیانات در دیدار جمعی از روحانیون - ۲۳/۹/۷۷	این قتل‌هایی که در کشور انجام می‌گیرد - که البته بار اول هم نیست؛ این بار آن را تشدید کرده‌اند - کارهایی است که برخلاف احساس امنیت ملی است. یک ملت در داخل خانه خود باید احساس امنیت کند. نظام اسلامی، نظامی مقتدر است. دشمن برای اینکه این اقتدار را بشکند، می‌خواهد عجز این نظام و عجز دولت و عجز مسئولان امنیتی و قضایی را تلقین کند. چه کار می‌کند؟ از یک طرف، با واسطه یا بی‌واسطه، جنایت را مرتکب می‌شود؛ از یک طرف هم انگشت اتهام را به خود نظام متوجه می‌کند! یعنی به خیال خود، با یک تیر دو نشان بزند! تبلیغات این روزهای رادیوهای بیگانه را نگاه کنید؛ دنیا را از جنجال پُر کرده‌اند! البته آن روزی که منافقین - که آلت دست‌های آشکار خودشان بودند - جنایت می‌کردند و جنایت را بر عهده می‌گرفتند، هیچ حرفی نبود؛ لیکن امروز که این‌ها هم از نوع همان جنایات هاست، رادیوهای بیگانه جنجال راه انداخته‌اند! کشتن شهروندان، جنایت نسبت به اشخاص - آن شخص هر که باشد - از غیر طریقی که خود دستگاه‌ها برحسب حکم قانون و با اقتداری که دارند، باید انجام دهند، عملی برخلاف امنیت است.	منشأ ناآرامی؛ قتل
بیانات در دیدار مردم قم - ۱۹/۱۰/۹۶	اینکه کشور در سال ۸۸ دچار خسارت شد - سال ۸۸ هم خسارت مادی پیدا کردیم، هم آبرویمان در دنیا به خطر افتاد - به‌خاطر چه بود؟ به‌خاطر بی‌قانونی	منشأ ناآرامی
بیانات در خطبه‌های نماز جمعه - ۸/۵/۷۸	چون اوضاع اقتصادی مردم خوب نیست، پس مردم از نظام ناراضی و از دولت مأیوس‌اند، لذا از نظام حمایتی نخواهند کرد؛ از سپاه و نیروی انتظامی و این‌ها هم که کار چندانی برنمی‌آید؛ وزارت اطلاعات هم که فلج شد، پس جرقه‌ای بزنند و بشکه باروتی را در ایران منفجر کنند!	منشأ ناآرامی؛ اوضاع اقتصادی نامناسب
بیانات در دیدار جمعی از معلمان و فرهنگیان سراسر کشور - ۱۶/۲/۹۴	معلمین ما، هم بیدارند، هم نجیبند، هم مؤمن‌اند؛ حقیقتاً این را من اعتقاد دارم؛ در طول این سال‌ها این را آزمودیم، امروز هم در سطح کشور می‌بینیم؛ معلمین ما از توطئه دشمن غافل نیستند. این‌هایی که با عنوان «معیشت» یک شعاری می‌دهند، چند شعار فتنه‌گرانه و	منشأ ایجاد ناآرامی (مشکلات معیشتی)

کدبندی	بیانات	تاریخ
	سیاسی و خطی هم در پهلویش می‌گنجانند، این را همه‌کس می‌فهمند که انگیزه این‌ها انگیزه سالمی نیست، برای دلسوزی از معلّم نیست، هدف‌های دیگری دارند. کما اینکه فلان رسانه خارجی که شروع می‌کند روی این مسئله فعالیت کردن - که می‌بینید همین حالا هم مشغول‌اند، از مدتی پیش بیشتر مشغول‌اند - این از روی دلسوزی نیست.	
منشأ ناآرامی	بعضی هستند که اگر در یک قضیه‌ای برنده هم بشوند، بی‌جنبگی نشان می‌دهند، بی‌ظرفیتی نشان می‌دهند، اگر بازنده هم بشوند همین‌جور؛ نه، بایستی چه در صورتی که انسان موفق شد و به آن مقصودی که داشت رسید، چه در صورتی که نرسید، از خود ظرفیت نشان بدهد. خب، خوشبختانه امسال در این انتخابات ظرفیت نشان دادند، آن کسانی هم که موفق نشدند، ظرفیت نشان دادند، برخلاف سال ۸۸ که آن مشکلات را برای کشور به وجود آوردند.	بیانات در مراسم بیست و هشتمین سالروز رحلت حضرت امام خمینی (رحمه‌الله) - ۹۶/۳/۱۴
منشأ ناآرامی؛ فساد	فساد هست، در دستگاه‌های مختلف هم هست. من دیدم مثلاً در فرض کنید مجلس یا جای دیگر بعضی‌ها را متهم می‌کنند؛ درست که دقت می‌کنید، می‌بینید آن‌هایی که مورد اتهام قرار گرفته‌اند یک چند نفر آدم‌اند؛ این چند نفر را نمی‌شود تعمیم داد.	بیانات در دیدار اқشار مختلف مردم - ۹۷/۵/۲۲
منشأ ناآرامی؛ ترور، قتل	حادثه ترور هفته قبل و برخی قضایای پیرامونی تا امروز، موجب نگرانی این‌جانب از آینده امنیت کشور است و از آن رو شایسته است که جناب‌عالی به دستگاه‌های مسئول همچون وزارت‌های اطلاعات و کشور و شورای امنیت کشور دستور فرمایید با سرعت و جدیت بیشتری در جست‌وجوی کشف و تعقیب عوامل جنایت باشند. بیم آن هست که این قضیه نیز مانند پرونده قتل‌های زنجیره‌ای دامنه‌دار و تبدیل به موضوعی مبهم و شایعه‌انگیز گردد.	نامه به رئیس‌جمهور برای پیگیری پرونده ترور اخیر و ابراز نگرانی از آینده امنیت کشور - ۷۸/۱۲/۲۸
طراحی دشمنان برای ایجاد ناآرامی	نامنی، پایه یک نظام را متزلزل می‌کند؛ (آمریکا) در آرزوی آن هستند؛ یقیناً هم برایش طراحی می‌کنند؛	بیانات در دیدار اқشار مختلف مردم - ۷۸/۱۲/۱۱
منشأ ناآرامی؛ توطئه دشمن و نفوس و مقام پرستی برخی عناصر	فتنه، طرح و نقشه‌کش و مدیر در بیرون از مرزها بوده و هست و عده‌ای به خاطر حب به نفوس و حب به مقام، اسیر توطئه آن‌ها شدند و دانسته یا ندانسته با آن‌ها همکاری کردند.	۸۹/۱۱/۱۵

تاریخ	بیانات	کدبندی
بیانات در اجتماع مردم شیروان - ۹۱/۷/۲۴	هم در سال ۷۸، هم در سال ۸۸ - با فاصله ده سال - نقشه و توطئه دشمن یک‌جور بود. در هر دو مورد سعی‌شان این بود که بتوانند ثبات سیاسی را در کشور به هم بزنند؛ سعی‌شان این بود که تلاطم ایجاد کنند؛ این آرامش عمومی را، این ثبات را از این ملت بگیرند.	منشأ ناآرامی؛ توطئه دشمن
۹۶/۱۰/۱۹	دو قرارگاه فرماندهی در همسایگی ایران تشکیل دادند. اعتراف‌های خودشان است؛ گفتند که دو قرارگاه فرماندهی عملیات برای فضای مجازی و مدیریت اغتشاش‌ها توسط آمریکایی‌ها و عوامل رژیم صهیونیستی در همسایگی ایران تشکیل شد.	منشأ ناآرامی؛ توطئه دشمن
بیانات در اجتماع مردم شیروان - ۹۱/۷/۲۴	گاهی یک حرف، گاهی یک عمل نسنجیده، گاهی یک اقدام نابجا، موجب تلاطم در محیط سیاسی می‌شود؛ باید خیلی مراقب باشند.	منشأ ناآرامی؛ یک حرف یا عمل نسنجیده
ابزار ایجاد ناآرامی		
(۷۹/۵/۳)	یکی از هدف‌های دشمن این است که با تحریک احساسات، در کشور ایجاد ناامنی بکند.	ابزار ناآرامی؛ تحریک احساسات
بیانات در دانشگاه افسری و تربیت پاسداری امام حسین (علیه‌السلام) - ۹۶/۲/۲۰	نامزدهای محترم مورد توجه قرار بگیرد، همین امنیت ملی است، همین آرامش ملی است. سعی کنند گسل‌های اعتقادی یا جغرافیایی یا زبانی یا قومی را تحریک نکنند؛ مراقب باشند! سال‌های متعددی است که دشمنان ما دارند روی این گسل‌ها کار می‌کنند. دشمنان جمهوری اسلامی روی کردستان کار کردند [اما] مردم کُرد مؤمن ما با مشت به دهان این‌ها کوبیدند. این‌ها آمدند بر روی مردم متعصب و غیور آذربایجان کار کردند، سرمایه‌گذاری کردند [اما] مردم غیور آذربایجان مثل صاحبان انقلاب، سربلند کردند و در روی آن‌ها ایستادند و آن‌ها را مردود کردند؛ همین‌جور با مردم عرب خوزستان، با مردم بلوچستان، با مردم ترکمن. دارند کار می‌کنند، سرمایه‌گذاری می‌کنند، پول می‌دهند، مزدور می‌گیرند، حرف درست می‌کنند، برای اینکه بتوانند این گسل‌ها را فعال کنند.	ابزار ناآرامی؛ تحریک شدن گسل‌های اعتقادی، جغرافیایی، زبانی یا قومی
بیانات در دیدار مسئولان و کارگزاران نظام جمهوری اسلامی - ۸۵/۳/۲۹	همه تلاش‌های دست‌های پنهان خنثی شده است. شما مشاهده کردید که سعی کردند اختلاف مذهبی راه بیندازند، نشد؛ اختلاف قومی راه بیندازند، نشد؛ اختلاف صنفی راه بیندازند، نشد.	ابزار ایجاد ناآرامی؛ اختلافات مذهبی، قومی و صنفی

تاریخ	بیانات	کدبندی
بیانات در خطبه‌های نماز جمعه - ۷۸/۵/۸	این‌ها تصمیم دارند هر جناحی را علیه جناح دیگر تحریک کنند؛ برای هر جناحی از جناح‌های داخلی کشور، این‌طور وانمود کنند که دشمن واقعی شما بیرون این مرزها نیست؛ دشمن واقعی شما همین جاست و آن هم آن جناح مقابل شماست! آتش منازعات جناحی را داغ و برافروخته کردند.	ابزار ایجاد ناآرامی؛ تحریک جناح‌ها
بیانات در خطبه‌های نماز جمعه - ۷۸/۵/۸	از حدود یک سال، یک سال و نیم قبل، بیش از گذشته، شروع به یک شایعه‌پراکنی بسیار پرحجمی علیه نظام اسلامی کردند. البته در طول این بیست سال گذشته، همیشه شایعه‌پراکنی بوده است؛ اما آنچه که در این مدت بود، خیلی پرحجم‌تر بود.	ابزار ایجاد ناآرامی؛ شایعه‌پراکنی
بیانات در دیدار اعضای مجلس خبرگان رهبری - ۸۹/۶/۲۵	پارسال در همان بحبوحه جریان فتنه سال ۸۸ شنیدید که یکی از شبکه‌های اجتماعی اینترنتی که در ارتباط با معارضین فعال بود: خبرهای اینجا را ببرند، دستورهای آنجا را برسانند، همین‌طور شلوغ کنند، فضا را چه کنند، می‌خواست موقتاً برای تعمیرات کارش را تعطیل کند، دولت آمریکا مانع شد، گفت شما اگر الآن، ولو برای تعمیرات تعطیل موقت بکنید، این به معارضین داخل ایران ضرر می‌زند؛ جلواش را گرفتند. یعنی تعطیلی موقت را به این شبکه اجتماعی اجازه ندادند. یعنی کمک‌های این‌جوری بود.	ابزار ایجاد ناآرامی؛ شبکه‌های اجتماعی
(۸۷/۶/۲۹)	آن وقتی که دستگاه‌های جاسوسی دشمن به کمک ماهواره‌هایشان سعی کردند یک عده آشوبگر و اغتشاشگر را در خیابان‌های تهران و بعضی شهرستان‌ها راه بیندازند، مردم وارد میدان شدند و قبل از آنکه نیروهای موظف به مقابله با اخلالگران بپردازند، خود مردم وارد شدند.	ابزار ناآرامی؛ دستگاه‌های جاسوسی و ماهواره‌ها
بیانات در دیدار مردم قم - ۹۵/۱۰/۱۹	یکی از برنامه‌های این‌ها [دشمن] که تصریح می‌کنند، آموزش و تسلیح افراد بومی انتخاب شده است؛ یعنی [می‌گویند] ما در این کشورها، از جمله در ایران، افرادی از خود ایران را انتخاب می‌کنیم، با این‌ها ارتباط برقرار می‌کنیم، این‌ها را آموزش می‌دهیم، تجهیزشان می‌کنیم - امروز هم تجهیز کردن آسان است، اینترنت هست و فضای مجازی هست و ارتباطات گوناگون هست - تا به جان کشور بیفتند، به جان نظام اسلامی بیفتند، به جان ملت بیفتند؛ این‌ها حرف‌هایی است که این‌ها دارند می‌گویند؛ خوب این شد دشمن.	ابزار ناآرامی؛ فضای مجازی
بیانات در حرم مطهر رضوی - ۹۴/۱/۱	دشمنان ما این را صریحاً می‌گویند که می‌خواهیم فشار اقتصادی بیاوریم تا وضعیت مردم سخت بشود و مردم وادار به اعتراض بشوند در مقابل دولت و در مقابل نظام اسلامی.	ابزار ایجاد ناآرامی؛ فشار اقتصادی

تاریخ	بیانات	کدبندی
(۸۴/۲/۱۵)	ملت احتیاج دارد در محیط زندگی خود از امنیت شهروندی برخوردار باشد و متجاوزان، سرکشان، فتنه‌گران، آشوبگران، ستون‌های پنجم نیروهای بیگانه و دشمن در درون کشور، نتوانند مقاصد دشمنان را در این کشور و به زیان این ملت برآورده کنند.	عناصر ناآرامی
۸۸/۴/۱۵	اغتشاش‌گر همان عده معدودی هستند که از بودجه تصویب‌شده برخی دولت‌های غربی استفاده می‌کنند.	عناصر ناآرامی
حامیان ناآرامی		
خطبه‌های نماز جمعه در بیست و یکمین سالگرد رحلت امام خمینی (ره) - ۸۹/۳/۱۴	فتنه‌ای به وجود آمد، کارهایی شد، تلاش‌هایی شد، آمریکا از فتنه‌گران دفاع کرد، انگلیس دفاع کرد، قدرت‌های غربی دفاع کردند، منافقین دفاع کردند، سلطنت‌طلب‌ها دفاع کردند.	حامیان ناآرامی
۸۸/۳/۱۴	کسی دیدید که اصرار بر اغتشاش و درگیری دارد، بدانید او یا خائن است، یا بسیار غافل است.	حامیان ناآرامی؛ یا خائن یا بسیار غافل
بیانات در دیدار کارگزاران نظام - ۸۹/۵/۲۷	در سال ۸۲ بعد از قضایای عراق - حمله اشغالگران به عراق - اینجا در تهران چند روزی اغتشاش شد. آن زن سیاه‌پوست مشاور رئیس‌جمهور آمریکا که بعد شد وزیر خارجه او، صریحاً این‌جور گفت: ما از هر اغتشاشی و شورش در تهران حمایت می‌کنیم؛ این را صریح اعلان کرد.	حمایت دشمن از ناآرامی
نامه رهبر انقلاب به رئیس‌جمهور درباره الزامات اجرای برجام - ۹۴/۷/۲۹	دولت ایالات آمریکا، در قضیه هسته‌ای و نه در هیچ مسئله دیگری، در برابر ایران رویکردی جز خصومت و اختلال در پیش نگرفته است و در آینده هم بعید است جز این روش عمل کند. اظهارات رئیس‌جمهور آمریکا در دو نامه به این‌جانب مبنی بر اینکه قصد براندازی جمهوری اسلامی را ندارد، خیلی زود با طرفداری‌اش از فتنه‌های داخلی و کمک مالی به معارضان جمهوری اسلامی، خلاف واقع از آب درآمد.	حمایت دشمن از ناآرامی‌های داخلی
بیانات در دیدار مردم قم - ۹۴/۱۰/۱۹	(آمریکایی‌ها) اگر لازم شد پول بدهند، کمک سیاسی کنند، اگر لازم شد حتی سلاح به دست آن‌ها بدهند تا نتیجه انتخابات را به‌هم بزنند.	حمایت دشمن مالی و نظامی از موجدان ناآرامی
بیانات در دیدار رؤسای دانشگاه‌ها، پژوهشگاه‌ها، مراکز رشد و پارک‌های علم و فناوری، ۹۴/۸/۲۰	خیلی‌ها در این حوادثی که در همین فتنه سال ۸۸ اتفاق افتاد، لغزیدند؛ آدم‌های بدی نبودند [اما] لغزیدند به‌خاطر کم بودن بصیرت.	علت همراهی با ناآرامی

تاریخ	بیانات	کدبندی
بیانات در دیدار جمعی از دانشجو-یوان - ۹۴/۴/۲۰	همین‌هایی که سال ۸۸ آن بازی را راه انداختند، خب این‌ها با جمهوریت نظام جمهوری اسلامی مخالفت کردند، بدون هیچ منطقی، بدون هیچ حرف قابل قبول و پسندیده در مقابل آدم‌های بالانصاف. این‌ها نامطمئن‌اند.	ماهیت موج‌زدان ناآرامی
بیانات در سالروز عید سعید مبعث - ۸۸/۴/۲۹	می‌گویند ما هیچ کاری نمی‌کنیم! ما هیچ اقدامی نمی‌کنیم! دستورالعمل‌هایشان برای گروه‌های غافل و نادان اغتشاشگر توی رسانه‌های خودشان به‌طور علنی دارد پخش می‌شود؛ این‌جوری با پلیس درگیر بشوید؛ این‌جوری علیه بسیج حرف بزنید؛ این‌جوری توی خیابان اغتشاش ایجاد کنید؛ این‌جوری تخریب کنید؛ این‌جوری آتش بزنید؛ این‌ها دخالت نیست؟	نقش بیگانگان در ایجاد ناآرامی
بیانات در سالروز عید سعید مبعث - ۸۸/۴/۲۹	هر کسی امروز جامعه را به سمت اغتشاش و ناامنی سوق بدهد، از نظر عامه ملت ایران انسان منفوری است؛ هر که می‌خواهد باشد... به‌هم زدن امنیت یک ملت بزرگ‌ترین گناهی است که ممکن است کسی مرتکب بشود.	تقیح ایجادکنندگان ناآرامی
سابقه ایجاد ناآرامی (گذشته و حال)		
بیانات در دیدار مردم قم - ۹۴/۱۰/۱۹	همه همت آنان [مراکز فکر و اندیشه سیاسی در دنیای استکبار چه در آمریکا، چه در بعضی از کشورهای دیگر استکباری] این است که این ماندگاری [انقلاب اسلامی] را یک‌جوری به‌هم بزنند؛ همه همت من و شما باید این باشد که این ماندگاری را افزایش بدهیم. از اول انقلاب دائم در فکر این بودند که این را از بین ببرند: جنگ تحمیلی به‌خاطر همین بود؛ جنگ‌های قومیت‌ها در اطراف کشور به‌خاطر همین بود؛ محاصره اقتصادی به‌خاطر همین بود؛ تحریم‌های شدیدی که در این سال‌های اخیر برقرار کردند، برای همین است؛ تشکیل گروه‌های تکفیری در شرق و در غرب کشور ما همه برای همین است که این انقلاب را از بین ببرند.	سابقه ایجاد ناآرامی در کشور (گذشته و حال)
بیانات در اجتماع مردم شیروان - ۹۱/۷/۲۴	دشمنان ما بارها کوشش کردند که با شیوه‌های گوناگون، این ثبات سیاسی را به‌هم بزنند. در اول انقلاب، با ایجاد درگیری‌های قومیتی در شرق و غرب کشور، شمال و جنوب کشور، سعی کردند نگذارند انقلاب اسلامی به آرامش دست پیدا کند و کشور را از تلاطم انقلاب بیرون بیاورد؛ اما موفق نشدند. بعد از آن سعی کردند با تهاجم یک همسایه دیوانه - صدام به معنای واقعی کلمه، یک انسان وحشی و دیوانه و افسارگسیخته و خطرناک بود - امنیت کشور را به‌هم بریزند؛ از داخل هم گروهک‌ها کمکش کردند.	سابقه تلاش‌های دشمنان برای ایجاد ناآرامی

تاریخ	بیانات	کدبندی
<p>بیانات در اجتماع مردم شیروان - ۹۱/۷/۲۴</p>	<p>بعد سعی کردند این ثبات را از داخل به هم بریزند. من فقط اشاره کنم؛ نمی‌خواهم وارد تفصیل شوم. هم در سال ۷۸، هم در سال ۸۸ - با فاصله ده سال - نقشه و توطئه دشمن یک‌جور بود. در هر دو مورد سعی‌شان این بود که بتوانند ثبات سیاسی را در کشور به هم بزنند؛ سعی‌شان این بود که تلاطم ایجاد کنند؛ این آرامش عمومی را، این ثبات را از این ملت بگیرند.</p>	<p>سابقه تلاش‌های دشمنان برای ایجاد ناآرامی در سال‌های اخیر</p>
<p>دیدار مردم مازندران در سالگرد حماسه شش بهمن - ۸۸/۱۱/۶</p>	<p>بعضی‌ها آمدند وسط میدان، ادعای طرفداری از مردم کردند، خودشان را دموکراتیک خواندند، خودشان را طرفدار خلق معرفی کردند؛ آن وقت با همین خلقی که این نظام را با این بهای سنگین سر کار آورده بودند، شروع کردند به مقابله کردن. توشان منافق بود، کافر صریح بود، طرفدار غرب بود، متظاهر به دین هم بود؛ همه این‌ها با هم شدند یک جبهه، یک حرکت، در مقابل نظام اسلامی، در مقابل ملت ایران. ادعای طرفداری از مردم کردند، با مردم درافتادند؛ ادعای طرفداری از دموکراسی و آراء مردم کردند، با آراء مردم و نتیجه آراء مردم درافتادند؛ ادعای روشنفکری و آزاداندیشی و آزادفکری کردند، به‌طور متحجرانه چهارچوب‌های القائی متفکرین غربی را - که آمیخته به بدخواهی و بددلی بود - قبول کردند؛ آمدند مقابل ملت ایران. اول با حرف‌های روشنفکرانه یا شبه‌روشنفکرانه شروع کردند به امام و به جمهوری اسلامی و به مبانی امام اعتراض کردن، انتقاد کردن، حرف زدن؛ بعد یواش‌یواش رودرپایستی را کنار گذاشتند، آمدند توی میدان، مبارزه فکری را، مبارزه سیاسی را تبدیل کردند به مبارزه مسلحانه یا اغتشاشگری.</p>	<p>سابقه ناآرامی در کشور؛ منافقین</p>
<p>بیانات در دیدار مردم قم در سالگرد قیام ۱۹ دی - ۸۸/۱۰/۱۹</p>	<p>شما نگاه کنید از قبل از انتخابات سال ۸۸، در این هفت هشت ماه تا امروز آمریکا کجا ایستاده است؟ انگلیس کجا ایستاده است؟ خبرگزاری‌های صهیونیستی کجا ایستاده‌اند؟ در داخل، جناح‌های ضد دین، از توده‌ای بگیر تا سلطنت‌طلب تا بقیه اقسام و انواع بی‌دین‌ها کجا ایستاده‌اند؟ یعنی همان کسانی که از اول انقلاب با انقلاب و با امام دشمنی کردند، سنگ زدند، گلوله خالی کردند، تروریسم راه انداختند. سه روز از پیروزی انقلاب در بیست و دوی بهمن گذشته بود، همین آدم‌ها با همین اسم‌ها آمدند جلوی اقامتگاه امام در خیابان ایران، بنا کردند شعار دادند؛ همان‌ها الآن می‌آیند توی خیابان، علیه نظام و علیه انقلاب شعار می‌دهند! چیزی عوض نشده. اسمشان چپ بود، پشت سرشان آمریکا بود؛ اسمشان سوسیالیست بود، لیبرال بود، آزادی‌طلب بود، پشت سرشان همه دستگاه‌های ارتجاع و استکبار و استبداد کوچک و بزرگ دنیا صف کشیده بودند! امروز هم همین است.</p>	<p>ریشه‌دار بودن تلاش برای ایجاد ناآرامی در ایران</p>

تاریخ	بیانات	کدبندی
اهداف ناآرامی		
بیانات در دانشگاه افسری و تربیت پاسداری امام حسین (ع)، ۹۶/۲/۲۰	هدف کوتاه‌مدت دشمن به هم زدن امنیت کشور است، ایجاد آشوب و فتنه در کشور است.	هدف از ایجاد ناآرامی؛ برهم زدن امنیت کشور
بیانات در دیدار نمایندگان نامزدهای انتخابات - ۸۸/۳/۲۶	این تخریب‌هایی که انجام می‌گیرد، این کارهای زشتی که انجام می‌گیرد، بعضاً جنایاتی که واقع می‌شود، مربوط به هیچ‌کدام از این اطراف قضیه نیست؛ این مربوط به مردم نیست، مربوط به نامزدها نیست؛ مربوط به خرابکارهاست، مربوط به اخلاک‌گراهاست. مبادا کسی توهم کند و تصور بکند که این مربوط به این است که این‌ها طرفدار فلان نامزدند؛ نه، این‌ها مثل همان کسانی هستند که اختلافات مذهبی را بین مسلمان‌ها راه می‌اندازند که ما مکرر گفته‌ایم این‌ها نه سنی‌اند، نه شیعه؛ شیعه را علیه سنی، سنی را علیه شیعه تحریک می‌کنند و در وضع اتحاد جامعه عظیم ما هم همین جور است. کسانی که یک طرف را علیه یک طرف تحریک می‌کنند، کارهایی می‌کنند به‌عنوان طرفداری از یک جهت، در حالی که حقیقتاً طرفداری از او نیست؛ این‌ها نه از این طرف‌اند، نه از آن طرف. این‌ها کسانی هستند که با اصل نظام مخالفند، با آرامش کشور مخالفند، طرفدار تشنج‌اند، طرفدار اغتشاش‌اند، می‌خواهند آرامش نباشد.	هدف اصلی موجودان ناآرامی
۸۹/۱/۱	عده‌ای اغتشاشگر هم وارد میدان شدند تا با تحقق خواست دشمن، جنگ داخلی در ایران به راه بیافتد.	هدف ایجاد ناآرامی؛ جنگ داخلی
بیانات در خطبه‌های نماز جمعه - ۷۸/۵/۸	اینکه من روز دوشنبه آن هفته به ملت ایران عرض کردم هدف این‌ها «امنیت ملی» است، آن روز هنوز آتش‌سوزی‌ها شروع نشده بود. آن روز که من آن صحبت را کردم، هنوز اغتشاش خیابانی شروع نشده بود و این تخریب‌ها و آتش‌سوزی‌ها را راه نینداخته بودند؛ اما معلوم بود که هدف، از بین بردن «امنیت کشور» است. یعنی مردم اگر بچه‌شان از خانه بیرون می‌آید تا به مدرسه برود، خاطر جمع نباشند که به مدرسه خواهد رسید؛ جوانشان را اگر به دانشگاه تهران یا دانشگاه فلان شهرستان فرستادند، خاطر جمع نباشند که هفته دیگر نامه‌اش خواهد آمد؛ از محل کسبشان، از محل کارشان، از محل زندگی‌شان، سلب امنیت و آرامش شود، برنامه این بود. منتظر یک جرّقه بودند که این قضایا به راه بیفتد. جرّقه چه بود؟ حادثه بسیار تلخ کوی دانشگاه.	هدف ناآرامی، از بین بردن امنیت کشور

تاریخ	بیانات	کدبندی
بیانات در دیدار دست‌اندرکاران برگزاری انتخابات - ۹۲/۲/۱۶	دشمن تلاش می‌کند زحمت مردم را باطل کند - همچنان که در سال ۸۸ کردند - این هم یکی از کارهای دشمنان بود؛ کسانی را وادار کردند که برخلاف قانون، توقعاتی نکنند و بر اساس آن توقعات، سعی کنند مردم را در مقابل نظام قرار دهند.	هدف ناآرامی؛ قرار دادن مردم در برابر نظام
بیانات در دیدار اعضای ستادهای نماز جمعه - ۸۱/۵/۵	دشمن می‌خواهد در کشور هرج و مرج شود؛ بی‌ایمانی باشد؛ بی‌اعتمادی به حکومت باشد و در سایه این هرج و مرج و اغتشاش، یک دیکتاتوری مثل دیکتاتوری رضاخان را سر کار بیاورد.	هدف ناآرامی؛ ایجاد دیکتاتوری
بیانات در دیدار مردم قم در سالروز قیام ۱۹ دی - ۸۹/۱۰/۱۹	(در سال ۸۸) طراحی این بود که اگر توانستند قاعده دولت را به شکل مطلوب خودشان بچینند که بعد از آن، راه حرکتشان روشن بود که چه کار می‌کردند؛ اگر هم قاعده حکومت و دولت طبق میل آن‌ها چیده نشد و برایشان ممکن نشد، کشور را به آشوب بکشاند؛ با خیال خودشان - من یک وقتی گفتم - کاریکاتور انقلاب اسلامی را درست کنند؛ مثل سایه‌هایی که حرکت یک قهرمان را تقلید می‌کنند، ادای قهرمان‌ها را، ادای انقلاب را در بیاورند؛ برنامه‌شان این بود.	هدف ناآرامی؛ براندازی یا استحاله
خطبه‌های نماز جمعه تهران + ترجمه خطبه عربی - ۸۹/۱۱/۱۵	هدف‌هایی که آن‌ها دنبال می‌کردند، در درجه اول، سقوط انقلاب و سقوط نظام جمهوری اسلامی بود. هدف اول، براندازی بود. هدف بعدی این بود که اگر براندازی نظام جمهوری اسلامی تحقق پیدا نکند، انقلاب را استحاله کنند؛ یعنی صورت انقلاب باقی بماند، اما باطن انقلاب، سیرت انقلاب، روح انقلاب از بین برود. در این زمینه خیلی تلاش کردند که آخرین نمایشنامه آن‌ها که روی صحنه آمد، همین فتنه ۸۸ بود. در حقیقت، یک تلاشی بود. یک عده‌ای در داخل، به خاطر حب به نفس، حب به مقام - از این قبیل امراض خطرناک نفسانی - اسیر این توطئه شدند. من بارها گفته‌ام؛ طراح و نقشه‌کش و مدیر صحنه، در بیرون از این مرزها بود و هست. در داخل با آن‌ها همکاری کردند؛ بعضی دانسته، بعضی ندانسته. این هم هدف دوم. هدف سوم هم باز این بود و هست که کاری کنند که اگر نظام اسلامی باقی می‌ماند، از عناصر ضعیف‌النفسی که می‌توان در آن‌ها نفوذ کرد، استفاده کنند و این‌ها را در مسائل کشور، در واقع طرف‌های اصلی خودشان قرار بدهند.	هدف ناآرامی؛ براندازی یا استحاله انقلاب

کدبندی	بیانات	تاریخ
هدف ناآرامی؛ تغییر نتایج فرایندهای قانونی	وقتی مستکبران از یک کشور ناراضی هستند، منتظر فرصت انتخابات می‌مانند تا در صورت پیروز شدن افرادی که مورد نظر آن‌ها نیستند با کشاندن عده‌ای به خیابان‌ها، اوضاع را برهم بزنند و حتی در صورت لزوم با ایجاد اغتشاش و آشوب، نتیجه قانونی انتخابات را با خشونت تغییر دهند.	دیدار زائران و مجاوران حرم مطهر حضرت امام رضا (ع) با رهبر انقلاب - ۸۹/۱/۱
هدف ناآرامی؛ زمین زدن ج.ا.ایران	(دشمن) فتنه ۸۸ را برای زمین زدن جمهوری اسلامی تقویت کردند	بیانات در دیدار مسئولان نظام جمهوری اسلامی ایران - ۹۰/۵/۱۶
هدف ناآرامی؛ شکاف بین مردم	مهم‌ترین هدف از حوادث دوران فتنه بعد از انتخابات - این چند ماه - این بود که بین آحاد ملت شکاف بیندازند؛ سعی‌شان این بود.	بیانات در دیدار فرمانده و کارکنان نیروی هوایی ارتش - ۸۸/۱۱/۱۹
هدف ناآرامی؛ ضربه زدن به پشتوانه مردمی نظام	همه این بلواهایی که در دوره بعد از انتخابات ۸۸ پیش آمد و پیش آوردند و دشمنان حمایت کردند، برای همین بود که شاید بتوانند پشتوانه مردمی انقلاب را ضربه بزنند و از انقلاب بگیرند.	خطبه‌های نماز جمعه تهران - ۸۸/۶/۲۰
هدف ناآرامی؛ نفوذ در ارکان	دشمنان خیال می‌کنند که با ایجاد ناامنی و تشنج در این کشور خواهند توانست در ارکان این نظام نفوذ کنند، بدانند این آرزو را به گور خواهند برد.	بیانات در دیدار اقشار مختلف مردم - ۷۸/۱۲/۱۱
هدف ناآرامی؛ اهرم فشار علیه نظام	این تصور هم غلط است که بعضی خیال کنند با حرکات خیابانی، یک اهرم فشاری علیه نظام درست می‌کنند و مسئولین نظام را مجبور می‌کنند، وادار می‌کنند تا به‌عنوان مصلحت، زیر بار تحمیلات آن‌ها بروند. نه، این هم غلط است.	خطبه‌های نماز جمعه تهران - ۸۸/۳/۲۹
هدف ناآرامی؛ باز شدن راه سلطه	دشمنان زبون و حقیر اسلام و انقلاب گمان کرده‌اند، انقلاب و مردم مؤمن و انقلابی به آنان اجازه خواهند داد که با فتنه‌انگیزی خود، راه سلطه امریکای جنایتکار را بر میهن عزیز ما هموار کنند.	(۱۳۷۸/۰۴/۲۲)
نگاه به ناآرامی		
نگاه فرصت‌گونه به ناآرامی؛ مصون‌سازی، تبدیل تهدید به فرصت	فتنه سال ۸۸ کشور را واکسینه کرد؛ مردم را بر ضد میکروب‌های سیاسی و اجتماعی‌ای که می‌تواند اثر بگذارد، مجهز کرد؛ بصیرت مردم را بیشتر کرد.	بیانات در اجتماع بزرگ مردم قم - ۸۹/۷/۲۷

کدبندی	بیانات	تاریخ
نگاه فرصت‌گونه به ناآرامی	فتنه سال ۸۸ هم همین بود؛ برای ما یک زنگ بود، یک زنگ بیدارباش بود. بعد از آنی که در یک انتخاباتی، چهل میلیون شرکت می‌کنند و همه ما تا آخر شب، خوشحال، خرسند که پای صندوق‌های رأی مردم جمع شدند و تا آخر شب رأی دادند - و البته هنوز عدد گفته نشده بود، همه هم لذت می‌بردند - ناگهان از یک گوشه‌ای، فتنه‌ای شروع می‌شود؛ ما را بیدار می‌کند؛ می‌گوید: به خواب نروید، غفلت نکنید، خطرهایی در مقابل شما وجود دارد و آن خطرها این‌هاست. به نظر من، همه حوادث را این‌جوری باید نگاه کرد.	بیانات در دیدار اعضای مجلس خبرگان رهبری - ۸۹/۶/۲۵
پیامد ناآرامی		
پیامد ناآرامی	گناه بزرگ فتنه‌گران در سال ۸۸ این بود که اگر خوش‌بینانه نگاه کنیم و بگوییم این‌ها یک شبهه‌ای، خدشه‌ای در ذهنشان بود، این خدشه را به‌صورت ایجاد چالش برای نظام اسلامی مطرح کردند.	بیانات در دیدار نمایندگان مجلس شورای اسلامی - ۹۰/۳/۸
پیامد ناآرامی	وقتی در یک کشور فتنه‌گرانی پیدا می‌شوند که برای جاه‌طلبی خودشان، برای دست یافتن به قدرت، برای رسیدن به اهدافی که به‌صورت آرزو در وجود خودشان متراکم و انباشته کردند، حاضر می‌شوند به مصلحت یک کشور، به حقانیت یک راه پشت کنند و لگد بزنند؛ کاری می‌کنند که سردمداران غربی و دشمنان درجه یک ملت ایران به هیجان می‌آیند و سر شوق می‌آیند و از آن‌ها حمایت می‌کنند، این یک حقیقت روشن است.	بیانات در جمع ۱۱۰ هزار بسیجی در روز عید غدیر - ۸۹/۹/۴
پیامد ناآرامی	فتنه سال ۸۸ را شروع کردند - حالا یا خودشان طراحی کرده بودند، یا دیگران طراحی کرده بودند؛ نمی‌خواهیم نسبتی بدهیم، ولی به هر حال این فتنه طراحی شده بود - به کار کشور ضربه سختی زدند.	بیانات در دیدار رئیس‌جمهور و اعضای هیأت دولت - ۸۹/۶/۸
پیامد ناآرامی؛ امیدوار کردن دشمن	گناه بزرگی که برخی از دست‌اندرکاران فتنه‌ها در کشور انجام می‌دهند، امیدوار کردن دشمن است؛ دشمن را امیدوار می‌کنند که می‌تواند منفذی در بین مردم، در بین عوامل گوناگون، در بین مسئولان نظام باز کند.	بیانات در دیدار جمعی از مردم استان گیلان - ۸۹/۱۰/۸
پیامد ناآرامی؛ اهانت به امام، جان گرفتن دشمن، زبان دراز شدن دشمن	ایجاد اغتشاش کردند، مردم را به ایستادگی در مقابل نظام تا آنجایی که می‌توانستند، تشویق کردند - حالا تیغشان نبرید؛ آن کاری که می‌خواستند نشد، او بحث دیگری است؛ آن‌ها تلاش خودشان را کردند - زبان دشمنان انقلاب را و دشمنان اسلام را دراز کردند، جرأت به آن‌ها دادند؛ کاری کردند که دشمنان امام - آن کسانی که بغض امام را در دل داشتند - جرأت پیدا کنند بیایند توی دانشگاه، به عکس امام اهانت بکنند؛ کاری کردند که دشمن مأیوس و نومید، جان بگیرد، تشویق بشود.	بیانات در دیدار با جمعی از طلاب و روحانیون - ۸۸/۹/۲۲

کدبندی	بیانات	تاریخ
پیامدهای ناآرامی	کشور را لب یک چنین پرتگاهی بردند؛ خداوند نگذاشت، ملت هم بصیرت به خرج دادند. در قضایای سال ۸۸، این مسئله اصلی است.	بیانات در دیدار دانشجویان - ۹۲/۵/۶
پیامدهای ناآرامی	رفتار نانجیبانه کسانی که در سال ۸۸ عمل کردند که چون رأی نیاوردند، دعوا راه انداختند، مردم را به خیابان‌ها کشاندند، کار را به زدو خورد کشاندند، برای کشور هزینه درست کردند، دشمن را جری کردند، طمع دشمن را برانگیختند؛ این کارها شد. خدای متعال آن فتنه را خاموش کرد والا آن فتنه، فتنه کوچکی نبود که این‌ها راه انداختند.	بیانات در دیدار رئیس و اعضای مجلس خبرگان رهبری - ۹۴/۱۲/۲۰
اهمیت مدیریت ناآرامی		
مدیریت ناآرامی	انقلابی که نتواند در دوران فتنه، در دوران ایجاد کودتاهای گوناگون - سیاسی و نظامی و امثال این‌ها - از خودش دفاع کند، زنده نیست.	بیانات در دیدار فرماندهان سپاه پاسداران - ۹۰/۴/۱۳
مدیریت ناآرامی؛ کاربست درایت و قدرت	به مسئولان در دولت و به‌خصوص مسئولان امنیت عمومی تأکید شده است که با درایت و قدرت، عناصر مفسد و محارب را بر جای خود نشانند.	(۱۳۷۸/۰۴/۲۲)
مدیریت ناآرامی	اسلام دین جامعی است و یک‌بعدی نیست، آنجا که در مقابل تجاوز، زور و اغتشاش‌گر و تعدی از قانون قرار می‌گیرد، استفاده از خشونت و قاطعیت، تجویز می‌شود.	اقامه نماز جمعه تاسوعای حسینی به امامت رهبر انقلاب، ۷۹/۱/۲۶
مدیریت ناآرامی (فتنه)؛ روشنگری	فتنه‌ها را باید با روشنگری خاموش کرد.	بیانات در خطبه‌های نماز جمعه - ۷۸/۵/۸
مدیریت ناآرامی (فتنه)؛ روشنگری	گاهی سکوت کردن، کنار کشیدن، حرف نزدن، خودش کمک به فتنه است. در فتنه همه بایستی روشنگری کنند؛ همه بایستی بصیرت داشته باشند.	بیانات در دیدار اعضای مجلس خبرگان رهبری - ۸۸/۷/۲
مدیریت ناآرامی؛ آحاد جامعه	وقتی چنین حادثه‌ای اتفاق می‌افتد، نیروهای امنیتی، نیروهای نظامی و نیروهای بسیج، بیکار که نمی‌مانند و ساکت نمی‌نشینند. کسی که باید در مقابل این‌گونه ناامنی‌ها هوشیار باشد، کیست؟ آن، خود مردم‌اند؛ خود جوانان‌اند؛ خود کارگران‌اند؛ خود دانشجویان‌اند؛ خود آن محیط‌هایی هستند که آماج چنین توطئه و سوءنیتی قرار می‌گیرند.	بیانات در اجتماع بزرگ زائران و مجاوران حضرت رضا (ع) - ۷۹/۱/۶

تاریخ	بیانات	کدبندی
بیانات در مراسم مشترک یگان‌های نظامی استان کرمان - ۸۴/۲/۱۵	بخشی از تلاش نیروهای مسلح عزیز ما - چه سپاه، چه بسیج، چه نیروی انتظامی - مصروف حفظ امنیت شهروندی می‌شود؛ خانه‌های مردم، محیط زندگی مردم، محیط کسب‌وکار مردم، محیط تحصیل مردم، باید امن باشد. مردم باید خاطر جمع باشند که نیروهای مسلح ما در محیط شهروندی خودشان بتوانند در مقابل دشمنان فتنه‌گر، دشمنان آشوبگر، اغتشاش‌آفرینان، کسانی که از آب گل‌آلود می‌خواهند ماهی بگیرند، کسانی که بقای خود را در برهم زدن فضای امن و آرام کشور می‌دانند، ایستادگی کنند.	مدیریت ناآرامی؛ امنیت شهروندی و نقش بسیج و ناجا و سپاه
(۱۳۷۸/۰۴/۲۲)	فرزندان بسیجی‌ام باید آمادگی‌های لازم را در خود حفظ کنند و با حضور خود در هر صحنه‌ای که حضور آنان در آن لازم است، دشمنان زیون را مرعوب و منکوب سازند.	مدیریت ناآرامی؛ ایجاد هراس
بیانات در دیدار نمایندگان نامزدهای انتخابات - ۸۸/۳/۲۶	هیچ‌کس نباید به این تشنج‌آفرینی و اغتشاش‌آفرینی کمک کند و همه باید در مقابل او صریح موضع بگیرند.	مدیریت ناآرامی؛ ضرورت موضع‌گیری علیه موجدان ناآرامی
خطبه‌های نماز جمعه تهران - ۸۸/۳/۲۹	در داخل کشور هم عوامل این عناصر خارجی به کار افتادند و خط تخریب خیابانی شروع شد؛ خط تخریب، خط آتش‌سوزی، اموال عمومی را آتش بزنند، حریم کسب‌وکار مردم را ناامن کنند، شیشه‌های دکان مردم را بشکنند، اموال بعضی از معازنه‌ها را به غارت ببرند، امنیت مردم را از جانشان و مالشان سلب کنند؛ امنیت مردم مورد تظاول این‌ها قرار گرفت. این ربطی به مردم و طرفداران نامزدها ندارد.	مدیریت ناآرامی؛ تفکیک مردم از حامیان
بیانات در دیدار جمعی از دانش‌جویان - ۹۵/۴/۱۲	روی مسئله فتنه حساسم. حالا البته اکثر کسانی که در آن تظاهرات شرکت داشتند مردم معمولی بودند و هیچ تقصیری هم نداشتند، اما یک عده‌ای سردمداری می‌کردند، یک عده هم سوءاستفاده کردند.	مدیریت ناآرامی؛ تفکیک مردم از حامیان و بانیان
بیانات در دیدار دانش‌جویان و جوانان استان قم - ۸۹/۸/۴	گاهی بصیرت هم وجود دارد، اما در عین حال خطا و اشتباه ادامه پیدا می‌کند؛ در قضایای فتنه سال ۸۸، بعضی اشتباه کردند [بعضی در این فتنه و در این جنجال وارد شدند، نفهمیدند اسم این براندازی است؛ نفهمیدند این همان فتنه است که امیرالمؤمنین فرمود: «فی فتن داستهم بأخفافها و وطنتهم بأظلافها و قامت علی سناجکها». فتنه خرد و نابود می‌کند کسانی را که زیر دست و پای فتنه قرار بگیرند. آن‌ها نفهمیدند این فتنه است. یک حرفی را یکی گفت، این‌ها هم تکرار کردند. پس نمی‌شود همه را محکوم به یک حکم دانست. حکم معاند متفاوت است با حکم غافل. البته غافل را هم باید بیدار کرد.	مدیریت ناآرامی؛ جدا کردن مردم از بانیان و حامیان

تاریخ	بیانات	کدبندی
دیدار رئیس‌جمهور و اعضای هیأت دولت با رهبر انقلاب - ۹۵/۴/۲	در شرایط فتنه همچون قضایای سال ۸۸، نباید سخن، سکوت، اقدام و حتی نوع نگرش، موجب تقویت فتنه شود. {...} البته ممکن است برخی افراد به دلیل گرایش‌های خاص خود، تمایلی به حضور صریح در مقابل فتنه نداشته باشند، اما نباید از او هم به نفع فتنه بهره‌برداری شود.	مدیریت ناآرامی؛ چگونگی رفتارها
بیانات در دیدار اعضای شورای تأمین استان‌ها - ۷۹/۱۱/۲۵	یکی از وظایف اصلی شما حفظ همدیگر است. دستگاه‌ها باید همدیگر را حفظ کنند. نگذارید دستگاه‌ها یکدیگر را تضعیف کنند؛ همچنین نگذارید دیگران از بیرون، دستگاه‌ها را تضعیف کنند. شما ببینید اگر نیروی انتظامی و سپاه پاسداران خوب کار کنند، اما مثلاً قوه قضاییه نتواند خوب کار کند، کار به پایان نمی‌رسد. اگر قوه قضاییه خوب کار کند، وزارت کشور خوب کار کند، سپاه پاسداران خوب کار کند، اما نیروی انتظامی نتواند خوب کار کند، باز هم کار به سامان نمی‌رسد. بنابراین این چند عنصر تشکیل‌دهنده و به‌وجودآورنده امنیت، باید با هم خوب کار کنند.	مدیریت ناآرامی؛ حفظ نهادهای مسئول از سوی یکدیگر
بیانات در هفدهمین دوره دانش‌آموختگی دانشجویان دانشگاه علوم انتظامی - ۸۶/۸/۱۶	امنیت در جامعه مال همه است. تنها کسی باید احساس ناامنی بکند که درصدد است امنیت مردم را متزلزل کند و بر آن آسیب وارد کند. فقط او باید احساس ناامنی کند از ناحیه شما؛ والا همه آحاد ملت با هر مذهبی، با هر دینی، با هر گرایش سیاسی‌ای، با هر سلیقه‌ای فرق نمی‌کند؛ همه یکسان‌اند در برابر وظیفه بزرگی که بر دوش شماست که ایجاد امنیت است. (ناجا)	مدیریت ناآرامی؛ حقوق شهروندی
(۱۳۸۹/۴/۳۰)	دستگاه‌های مسئول حکومتی موظف‌اند در هر یک از قوای سه‌گانه برابر مسئولیت‌های خود با دشمنان امنیت و وحدت کشور با قاطعیت و جدیت مقابله کنند و فتنه‌گران را به سزای اعمال خود برسانند.	مدیریت ناآرامی؛ قوای سه‌گانه
بیانات در دیدار مردم قم در سالگرد قیام ۱۹ دی - ۸۸/۱۰/۱۹	خیلی باید با احتیاط و تدبیر و در وقت خودش با قاطعیت وارد شد. دستگاه‌های مسئولی وجود دارند، قانون وجود دارد؛ بر طبق قانون، بدون هیچ‌گونه تخطی از قانون، بایستی مَرّ قانون به‌صورت قاطع انجام بگیرد؛ اما ورود افرادی که شأن قانونی و سمت قانونی و وظیفه قانونی و مسئولیت قانونی ندارند، قضایا را خراب می‌کند. خدای متعال به ما دستور داده است: «و لایجرمنکم شئان قوم علی ان لاتعدلوا اعدلوا هو اقرب للثقوی». بله، یک عده‌ای دشمنی می‌کنند، یک عده‌ای خیانت به خرج می‌دهند، یک عده‌ای از خیانت‌کنندگان پشتیبانی می‌کنند - این‌ها هست - اما باید مراقب بود. اگر بدون دقت، بدون حزم، انسان وارد برخی از قضایا بشود، بی‌گناهی که از آن‌ها بیزار هم هستند، لگدمال می‌شوند؛ این نباید اتفاق بیفتد. من برحذر می‌دارم جوان‌های عزیز را، فرزندان عزیز انقلابی خودم را از اینکه یک حرکتی را خودسرانه انجام بدهند؛ نه، همه چیز بر روال قانون.	مدیریت ناآرامی؛ منع حرکت‌های خودسرانه

تاریخ	بیانات	کدبندی
بیانات در دیدار جمعی از بسیجیان - ۷۶/۹/۵	آن کسانی که خواستند خاطر مردم را مغشوش، ذهن مردم را خراب و امنیت مردم را به هم بزنند، به خیال خود خواستند مردم را در مقابل یکدیگر قرار دهند و صفوف را از هم جدا کنند. این‌ها به مردم خیانت کردند، به انقلاب و به کشور خیانت کردند و البته باید در چهارچوب قانون با این‌ها رفتار شود. من خواهش می‌کنم هیچ کار و هیچ حرکت غیرقانونی نشود. هیچ‌کس از آحاد مردم درصدد بر نیاید که خودش برود و به خیال خود، کسی را مجازات کند؛ نه، به عهده قانون است.	مدیریت ناآرامی؛ منع مجازات‌های فـردی و قانون‌گرایی
بیانات در سالروز عید سعید مبعث - ۸۸/۴/۲۹	اشتباه است اگر کسی خیال کند که یک گروه معدود، آن هم در تهران، فرض بفرمایید به ظرف زباله شهرداری تعرض می‌کند - زورش به او می‌رسد - یا فرض کنید به اموال مردم - به موتورسیکلتشان، به ماشینشان، به بانکشان، به دکانشان - تعرض می‌کند، این مردم‌اند؛ نه، مردم نیستند. بله، بلندگوی استکباری وقتی می‌خواهد از این‌ها حمایت کند، می‌گوید مردم. این‌ها مردم‌اند؟! مردم آن میلیون‌هایی هستند که تا این اغتشاشگران را، این مفسدین را در صحنه می‌بینند، کنار می‌کشند و آن‌ها را با نفرت نگاه می‌کنند؛ برهم‌زندگان امنیت عمومی را، آرامش اجتماعی را با انزجار نگاه می‌کنند.	مدیریت ناآرامی؛ نقش مردم
(۱۳۸۹/۲/۵)	در همه جوامع بشری آن طوری که در طول تاریخ مشاهده کردیم، امروز هم در همه دنیا مشاهده می‌کنیم.... زورگیری هست، اغتشاش هست، دزدی هست، ایجاد فساد هست، ایذاء مردم هست، تجاوز به حقوق مردم هست، تجاوز به امنیت مردم هست، چه کسی باید جلوی این‌ها را بگیرد؟ نیروی انتظامی	مدیریت ناآرامی؛ نیروی انتظامی
بیانات در دیدار اعضای شورای تأمین استان‌ها - ۷۹/۱۱/۲۵	برای ایجاد امنیت باید هدف‌گذاری کنید؛ بر اساس هدف‌گذاری، برنامه‌ریزی کنید؛ بر اساس برنامه‌ریزی، عمل کنید؛ بعد عمل خودتان را اندازه‌گیری کنید؛ آن هم نه اندازه‌گیری زبانی، بلکه اندازه‌گیری با شاخص.	مدیریت ناآرامی؛ هدف‌گذاری، برنامه‌ریزی، عمل، ارزیابی
بیانات در دیدار اعضای شورای تأمین استان‌ها - ۷۹/۱۱/۲۵	برای مقابله با ناامنی باید هوشیاری و قاطعیت و سرعت اقدام و پیگیری خستگی‌ناپذیر و نگاه یکسان به همه عوامل ناامنی داشت. اگر هوشیاری نباشد، دچار غفلت می‌شوید؛ ناامنی وارد خانه شما می‌شود و وجود آن را احساس نمی‌کنید. ناهوشیاری، اولین مصیبت است. اگر قاطعیت نداشته باشید و دچار تردید و تزلزل در اقدام شوید، خود شما عامل ناامنی می‌شوید؛ چون دستگاهی که مسئول	مدیریت ناآرامی؛ هوشیاری، قاطعیت و ...

تاریخ	بیانات	کدبندی
	<p>امنیت است، اگر دچار تزلزل شود، بزرگ‌ترین مشوق برای به وجود آوردندگان ناامنی است. پس از قاطعیت، پیگیری است. پیگیری نکردن، بلایی است که من آن را در بسیاری از جاها می‌بینم. خوب شروع می‌کنند، اما تا چند قدم؛ بعد ناگهان می‌بینید قدم‌ها سست شد؛ بعد هم توقف؛ گاهی هم برگشت! این عیب است؛ با این روش نمی‌شود ناامنی را برطرف کرد. نگاه یکسان به همه عوامل ناامنی هم مهم است. کسی که موجد ناامنی است، هر که می‌خواهد باشد؛ چه در کسوت یک آشوبگر حرف‌های - اوباش و الواط و امثال این‌ها - چه در کسوت یک عنصر اتوکشیده سیاسی، چه در کسوت یک فرد حزب‌اللهی، چه در کسوت یک عضو عالی‌رتبه وابسته به فلان سازمان، دستگاه مربوطه باید کار او را تا آخر پیگیری کند. اگر این قاطعیت و پیگیری و هوشیاری و بی‌ملاحظگی در اجرای حق و عدالت وجود داشته باشد، آنگاه اقتدار نظام مثل خورشیدی می‌درخشد.</p>	
بیانات در اجتماع بزرگ زائران و مجاوران حضرت رضا (ع) - ۷۹/۱/۶	<p>مسئولیت ایجاد امنیت، پس از هوشیاری آحاد مردم، دستگاه‌های ذی‌ربط‌اند؛ وزارت اطلاعات، وزارت کشور، نیروی انتظامی، دستگاه قضایی و ...</p>	<p>مدیریت ناآرامی؛ وزارت اطلاعات، کشور و نیروی انتظامی و دستگاه قضایی</p>
بیانات در دیدار نمایندگان نامزدهای انتخابات - ۸۸/۳/۲۶	<p>این تخریب‌هایی که انجام می‌گیرد، این کارهای زشتی که انجام می‌گیرد، بعضاً جنایاتی که واقع می‌شود، مربوط به هیچ‌کدام از این اطراف قضیه نیست؛ این مربوط به مردم نیست، مربوط به نامزدها نیست؛ مربوط به خرابکارهاست، مربوط به اخلاک‌گراهاست.</p>	<p>مدیریت ناآرامی؛ برائت مردم از تخریب‌ها</p>
بیانات در مراسم بیست و دومین سالگرد رحلت امام خمینی (ره)، ۹۰/۳/۱۴	<p>سال ۷۸ که آن حوادث پیش آمد، آن کسی که این حوادث را خنثی کرد، مردم بودند. روز بیست و سوم تیر سال ۷۸ مردم آمدند در خیابان‌ها، توطئه دشمن را که سال‌ها برایش برنامه‌ریزی کرده بودند، در یک روز باطل کردند.</p>	<p>مدیریت ناآرامی؛ نقش مردم</p>

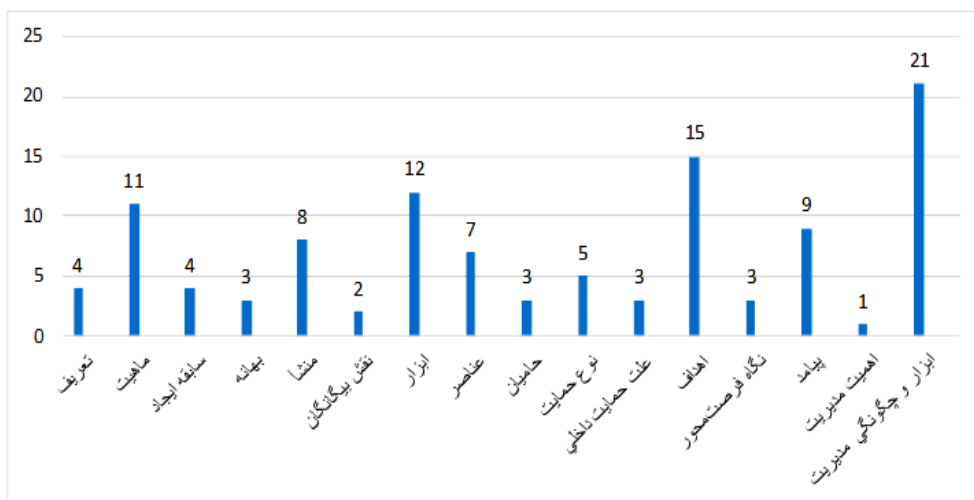
با فراخوانی فیش‌ها در نرم‌افزار MAXQDA و انجام کدگذاری اولیه، ابتدا مضامین سازمان‌دهنده و در گام بعدی، تعداد ۱۱۱ مضمون پایه‌ای برای پژوهش حاضر انتخاب شدند.

جدول شماره ۲. مضامین مفهوم ناآرامی اجتماعی از دیدگاه مقام معظم رهبری (مدظله‌العالی)

مضمون فراگیر	مضامین سازمان‌دهنده	مضامین پایه‌ای
ناآرامی‌های اجتماعی	تعریف	محدود بودن مشارکت‌کنندگان در ناآرامی / محدود بودن زمان / محدود بودن مکان / تخریب و ایراد خسارت به اموال دولتی و شخصی
	ماهیت	ایستادگی در مقابل دولت حق، در مقابل صلاح و نظام حق / (فتنه) مطرح شعارهای حق با محتوای صددرصد باطل برای فریب دادن مردم / با ظاهر دوست و باطن دشمن وارد میدان شدن، فضا را غبارآلود کردن؛ دشمن صریح بتواند چهره خودش را پنهان کند، وارد میدان شود و ضربه بزند. / مخدوش شدن امنیت عمومی / مخلوط شدن بخشی از حق را با بخشی از باطل / دشوار شدن شناخت عرصه، شناخت مهاجم و مدافع، شناخت ظالم و مظلوم و شناخت دشمن و دوست / جلوه‌ای از توطئه دشمنان / جنگ امنیتی - سیاسی / ایستادگی در مقابل جریان قانونی کشور، به شکل غیر قانونی و به شکل غیرنجیبانه / دعوت مردم به شورش خیابانی / همیشگی و متنوع بودن
	سابقه ایجاد	جنگ‌های قومیت‌ها در اطراف کشور (در اوایل انقلاب) / تشکیل گروه‌های تکفیری در شرق و در غرب کشور (در سال‌های اخیر) / نقشه و توطئه دشمن در سال ۷۸، هم در سال ۸۸ - با فاصله ده سال - / تلاش منافقین برای تبدیل مبارزه فکری و مبارزه سیاسی به مبارزه مسلحانه یا اغتشاشگری
	بهانه‌های شروع	انتخابات / بهانه دروغین مطالبه آزادی / یک حرف، گاهی یک عمل نسنجیده، گاهی یک اقدام ناپجا
	منشأهای داخلی	آسیب‌پذیری / بی‌قانونی / خوب نبودن اوضاع اقتصادی مردم / مشکلات معیشتی / بی‌تحملی (کاندیدها) در برابر شکست انتخاباتی / فقر و فساد و تبعیض / ترور / حب به نفس و حب به مقام
	نقش بیگانگان	طراحی / حمایت
	ابزار	تحریک احساسات مردم / تحریک گسل‌های اعتقادی، جغرافیایی، زبانی یا قومی / اختلافات مذهبی، قومی و صنفی / تحریک جناح‌ها / شایعه‌پراکنی / شبکه‌های اجتماعی / دستگاه‌های جاسوسی و ماهواره‌ها / فضای مجازی / فشار اقتصادی / مطبوعات / ایجاد نیروهای فشار / رسانه
	عناصر	سردمداران / سوءاستفاده‌کنندگان / بدخواهان / مزدوران / اشرار، اوباش و الواط / گروهک‌های سیاسی ورشکسته / دست‌نشانندگان سرویس‌های جاسوسی غربی و صهیونیست

مضمون فراگیر	مضامین سازمان دهنده	مضامین پایه‌ای
	حامیان	دشمنان خارجی (آمریکا، انگلیس، رژیم صهیونیستی، عربستان) / منافقین / سلطنت طلب‌ها
	نوع حمایت بیگانگان	نظامی / سیاسی / رسانه‌ای / مالی / آموزشی
	علت حمایت عناصر داخلی	غفلت بسیار / خیانت / کم بودن بصیرت
	اهداف	به هم زدن امنیت کشور / از بین بردن آرامش / به راه افتادن جنگ داخلی در ایران / از بین بردن «امنیت کشور» / قرار دادن مردم در مقابل نظام / سر کار آوردن یک دیکتاتوری مثل دیکتاتوری رضاخان / استحاله انقلاب / براندازی نظام جمهوری اسلامی / تغییر نتیجه قانونی انتخابات با خشونت / نفوذ در عناصر ضعیف‌النفوس داخلی / ایجاد شکاف بین آحاد ملت / ضربه زدن به پشتوانه مردمی انقلاب / نفوذ در ارکان نظام / ایجاد اهرم فشاری علیه نظام جهت وادار کردن مسئولان برای پذیرش تحمیلات خود / تلاش برای هموار کردن راه سلطه آمریکای جنایتکار بر کشور
	نگاه فرصت محور	ناآرامی موجد واکسینه شدن کشور / ناآرامی موجد بصیرت‌افزایی مردم / ناآرامی به‌مثابه زنگ بیدارباش
	پیامدها	ایجاد خدشه و چالش برای نظام اسلامی / به هیجان و سرشوق آوردن سردمداران غربی و دشمنان درجه یک ملت ایران / وارد شدن ضربه سخت به کار کشور / امیدوار شدن دشمن به ایجاد منفذی در بین مردم، در بین عوامل گوناگون، در بین مسئولان نظام / تشویق مردم به ایستادگی در مقابل نظام / دراز شدن زبان دشمنان انقلاب و دشمنان اسلام / جرأت پیدا کردن دشمنان برای اهانت به امام (ره) و انقلاب / بردن کشور به لب پرتگاه / ایجاد هزینه برای کشور
	اهمیت مدیریت	نشانه زنده بودن انقلاب و جامعه
	ابزار و چگونگی مدیریت	کاربست درایت و قدرت / استفاده از خشونت و قاطعیت / روشننگری / بصیرت داشتن جامعه / هوشیاری مردم؛ جوانان؛ کارگران؛ دانشجویان و محیط‌های مورد آماج ناآرامی / مسئولیت سپاه، بسیج، نیروی انتظامی و نیروهای اطلاعاتی / مرعوب و منکوب‌سازی / موضع‌گیری همه در مقابل تشنج‌آفرینان و اغتشاش‌آفرینان / جداسازی مردم از اغتشاش‌آفرینان / جداسازی معاند از غافل / توصیه به ایجاد وحدت بین نیروهای انتظام‌بخش / تبیین پرهیز از بی‌تفاوتی نسبت به ناآرامی / واگذاری مسئولیت ایجاد امنیت بر عهده همه آحاد ملت با هر مذهبی،

مضمین پایه‌ای	مضمین سازمان‌دهنده	مضمون فراگیر
با هر دینی، با هر گرایش سیاسی‌ای، با هر سلیقه‌ای/ انجام وظایف از سوی دستگاه‌های قوای سه‌گانه/ جلوگیری نمودن و برحذر داشتن از انجام اقدامات خودسرانه و غیرقانونی/ انجام اقدامات در روال قانونی/ توصیه مردم به جدایی و نفرت و انزجار از برهم‌زندگانی امنیت عمومی/ ضرورت تعیین شاخص برای بررسی عملکرد نیروهای انتظام‌بخش/ سرعت اقدام/ پیگیری خستگی‌ناپذیر/ نگاه یکسان به همه عوامل ناامنی		

نمودار شماره ۱. فراوانی بیانات مقام معظم رهبری (مدظله‌العالی) در ابعاد گوناگون ناآرامی‌های اجتماعی

نتیجه‌گیری و پیشنهاد

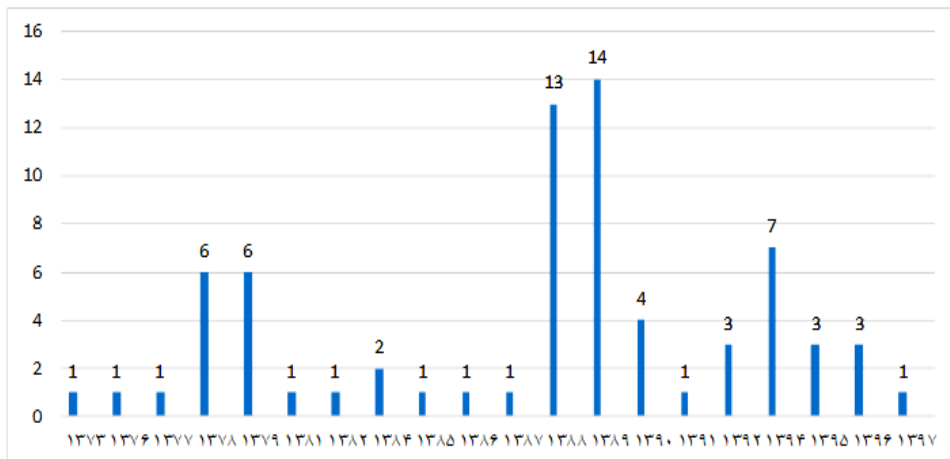
نیل به امنیت و تلاش برای حفظ و بازتولید آن، از اصلی‌ترین دغدغه‌های دولتمردان است و فلسفه وجودی دولت‌ها را تشکیل می‌دهد. ناآرامی‌های اجتماعی از مهم‌ترین چالش‌های دولت‌ها است. بی‌گمان از وظایف رهبران، تبیین دقیق پدیده‌ها و چالش‌های فراروی کشور است تا نظام سیاسی و مردم غافلگیر نشوند و سیاست‌گذاری‌ها در مسیری درست انجام شوند. در ج.ا.ایران نیز مقام معظم رهبری (مدظله‌العالی) این وظیفه را عهده‌دار بوده و آن را به شایستگی انجام می‌دهند. معظم‌له همواره به‌مثابه رهبری بصیر و دیدبانی

همیشه بیدار با نقشه‌خوانی از توطئه‌های دشمن، آن‌ها را در راه رسیدن به اهداف شومشان، ناکام گذارده است. هدف اصلی این مقاله، تبیین دیدگاه‌های فرماندهی معظم کل قوا در خصوص ناآرامی‌های اجتماعی بود. یافته‌های تحقیق نشان می‌دهد از دیدگاه مقام معظم رهبری (مدظله‌العالی)، منشأ ناآرامی‌های اجتماعی، آسیب‌ها و عوامل داخلی است؛ به عبارتی به واسطه وجود چنین ضعف‌هایی است که تهدید خارجی، فعال می‌شود. گفتنی است بر اساس نوع نگاه فرماندهی معظم کل قوا، در خلال چهار دهه اخیر، دشمن همواره درصدد بوده یا از آسیب‌های داخلی بهره‌برداری کند و یا با طراحی توطئه‌های گوناگون، در نظام اسلامی ایجاد ناآرامی نماید، بنابراین تلاش همیشگی دشمن، معطوف به تولید ناآرامی‌های متنوع است.

دیگر یافته این پژوهش آن است که رهبر معظم انقلاب (مدظله‌العالی) همواره مردم را در کنار نظام دانسته‌اند و در تحلیل خود، مردم را جدا از آشوبگران، تلقی کرده و آن‌ها را از ارکان مدیریت ناآرامی‌ها می‌دانند.

دیگر یافته این تحقیق آن است نگاه مقام معظم رهبری (مدظله‌العالی) به ناآرامی‌های اجتماعی مانند تمامی پدیده‌ها، نگاهی همه‌جانبه است؛ به عبارتی معظم‌له به تمامی مباحث مرتبط با موضوع پرداخته‌اند. همان‌گونه که در نمودار بالا مشخص است، مقام معظم رهبری (مدظله‌العالی) در بیانات خود، بیشترین تأکید را بر مدیریت ناآرامی و در مرتبه دوم بر اهداف موجدان ناآرامی داشته‌اند. ابزارهای تولید ناآرامی در رتبه سوم قرار دارند. نکته قابل توجه دیگر آن است که در هر مقوله نیز رویکرد ایشان کامل است؛ برای مثال در بحث مدیریت ناآرامی، معظم‌له وظایف تمامی اقشار و نهادها اعم از مردم، خواص، نیروهای انتظام‌بخش و قوای سه‌گانه را تبیین کرده‌اند، همچنین تمامی روش‌ها از نرم (مرعوب‌سازی، روشنگری، تدبیر، درایت و بصیرت) و سخت (منکوب نمودن و خشونت) را مورد اشاره قرار داده‌اند. مردمی‌سازی ایجاد و حفظ امنیت و مقابله با ناآرامی‌های اجتماعی، در کنار نگاه فرصت‌محور به ناآرامی‌ها از نکات برجسته در نظام اندیشگی معظم‌له است.

یافته دیگر این مقاله که با تأمل در مطالب مطرح شده در بند اهداف و پیامدهای ناآرامی‌های اجتماعی می‌توان دریافت آن است که مهم‌ترین ناآرامی اجتماعی در ج.ا.ایران، فتنه سال ۱۳۸۸ بوده است؛ به عبارتی بیشترین (به لحاظ کمی) و مهم‌ترین (از جنبه کیفی) مطالب در خصوص ناآرامی‌های اجتماعی را رهبر معظم انقلاب با توجه به حوادث سال ۱۳۸۸ بیان داشته‌اند. در رتبه بعدی اهمیت نیز حوادث کوی دانشگاه در سال ۱۳۷۸ قرار دارد. با توجه به بیانات مقام معظم رهبری (مدظله‌العالی)، در خلال سال‌های اخیر، تأکید دشمن در ایجاد ناآرامی‌های اجتماعی بر فشار اقتصادی، تحریک اقوام و قومیت‌ها و بهره‌گیری از فضای مجازی است.

نمودار شماره ۲. تعداد جلسات سخنرانی یا بیانیه‌های مقام معظم رهبری (مدظله‌العالی) در خصوص ناآرامی‌های اجتماعی در سالیان مختلف

در راستای شناخت بهتر از یافته‌های این تحقیق، پیشنهاد می‌شود پژوهشی با تکیه بر نتایج این پژوهش ولی با روش تحلیل گفتمان انجام شود تا درک کامل‌تری از چرایی و فلسفه هر یک از مضامین پایه‌ای مورد نظر مقام معظم رهبری (مدظله‌العالی) به دست آید. پیشنهاد دیگر می‌تواند دعوت از اندیشمندان برای انجام مطالعات پایه‌ای و عمیق در راستای نظریه‌پردازی مبتنی بر آرا و اندیشه‌های مقام معظم رهبری (مدظله‌العالی) در خصوص ناآرامی‌های اجتماعی (هم در عرصه شکل‌گیری و هم مدیریت) باشد.

در راستای جلوگیری از وقوع ناآرامی‌های اجتماعی در ج.ا.ایران پیشنهاد می‌شود تدابیر مورد اشاره مقام معظم رهبری^(مدظله‌العالی)، در قالب راهبردها و راهکارهای اجرایی از سوی مراکز تصمیم‌سازی و تصمیم‌گیری مورد استفاده قرار گیرد.

بر مبنای مطالب بیان‌شده، ارتقای کارآمدی نظام، انجام حداکثر تلاش انقلابی و جهادی و تعامل صدق‌مدار با مردم، راهکارهای اساسی پیشگیری از وقوع ناآرامی‌های اجتماعی است.

فهرست منابع و مآخذ

الف. فارسی

- امام خامنه‌ای، علی، بیانات، قابل دسترسی در: www.khamenei.ir
- احمدی، محمدحسین و الوند، مریم (تابستان ۱۳۹۱)، «نقش قوم‌گرایی در ناآرامی‌های اجتماعی»، *فصلنامه پژوهش‌های انتظام اجتماعی*، سال چهارم، شماره دوم.
- احمدی، محمدحسین؛ الوند، مریم و شمسایی، مهدی (پاییز ۱۳۹۲)، «رابطه آموزش‌های واپایش اجتماعات بر مهار ناآرامی‌های شهری»، *فصلنامه توسعه مدیریت منابع انسانی و پشتیبانی*، سال هشتم، شماره ۲۹.
- الیاسی، محمدحسین (۱۳۸۲)، «عملیات روانی»، *فصلنامه عملیات روانی*، شماره ۴.
- امیری، عبدالرضا (۱۳۸۷)، *بحران‌های طبیعی و نظم و امنیت اجتماعی*، تهران، سازمان تحقیقات و مطالعات ناجا.
- جربانی، حمید؛ شکری‌پور، سعید؛ حسنونند، اسماعیل و مقیمی، مهدی (پاییز و زمستان ۱۳۹۰)، «بررسی نقش نیروی انتظامی به‌عنوان ضابط عام دادگستری در ناآرامی‌های شهری»، *انتظام اجتماعی*، شماره ۲.
- جمعی از نویسندگان (۱۳۸۷)، *مدیریت بحران با رویکرد امنیت عمومی (۲)*، تهران، معاونت آموزش ناجا.
- حسینی، سید حسین؛ الیاسی، محمدحسین و هاشمی، حیدر (بهار ۱۳۸۷)، «علل شکل‌گیری و گسترش ناآرامی‌های شهری فرانسه (اکتبر و نوامبر ۲۰۰۵)»، *پژوهش‌های مدیریت انتظامی*، شماره ۱.
- شاه‌بهرامی، فرج‌الله (۱۳۸۸)، *تجمعات و ناآرامی‌های سیاسی*، تهران، معاونت آموزش ناجا.
- شریفیان، جمشید و فراهانی، رحمان (بهار ۱۳۹۳)، «قدرت نرم رهبری و مردم ایران در مدیریت ناآرامی‌ها»، *امنیت پژوهی*، شماره ۴۵.
- گودرزی، آیت‌الله (۱۳۹۱)، *ناآرامی‌های اجتماعی، عوامل و فرآیند آن؛ مطالعه موردی: کوی طلاب مشهد در سال ۷۱، خرداد ۸۲ تهران و خرداد ۸۵ تبریز*، رساله دکتری، تهران، دانشگاه علامه طباطبایی، دانشکده علوم اجتماعی.
- نی‌نوس، برت (۱۳۷۷)، *رهبری بصیر*، ترجمه محمد ازگلی و برزو فرهی، تهران، دانشگاه امام حسین (ع).
- یزدخواستی، بهجت؛ پناهی، محمدحسین و مهری، کریم (بهار و تابستان ۱۳۹۳)، «سیاست‌گذاری قومی مبتنی بر دیدگاه مقام معظم رهبری: تحلیل تماتیک»، *دوفصلنامه علمی پژوهشی مطالعات قدرت نرم*، ۴ (۱۰).

- Arezki, R. Bruckner, M. (2011). "Food Prices and Political Instability". *IMF Working Paper*. 11/62.
- Azhar, Gulrez Shah. (Aug 16, 2017). "Weathering the Violence Caused by Climate Change". Available at: <https://www.japantimes.co.jp/opinion/2017/08/16/commentary/world-commentary/weathering-violence-caused-climate-change/#.W8R-fXszaM9>
- Bahrami, Mohsen. Findik, Yasin. Bozkaya, Burcin. Balcisoy, Selim. (2018). "Twitter Reveals: Using Twitter Analytics to Predict Public Protests". Available at: <https://arxiv.org/abs/1805.00358>
- Berger H. Spoerer, M. (2001). "Economic Crises and the European Revolutions of 1848". *J Econ Hist*. 61.
- Big Data Help CIA Predict Social Unrest 5 Days Before It Begins. (7 October 2016). Available at: <https://www.techtimes.com/articles/181160/20161007/big-data-help-cia-predict-social-unrest-5-days-before-it-begins.htm>
- Boyatzis, R. E. (1998). *Transforming Qualitative Information: Thematic Analysis and Code Development*. CA: Sage
- Braun, Virginia. Clarke, Victoria. (2006). "Using Thematic Analysis in Psychology". *Qualitative Research in Psychology*. 3 (2).
- Bruckner, M. Ciccone, A. (2010). "International Commodity Prices, Growth and the Outbreak of Civil War in sub-Saharan Africa". *Econ J*. 120.
- Burke, MB. Miguel, E. Satyanath, S. Dykema, JA. Lobell, DB. (2009). "Warming Increases the Risk of Civil War in Africa". *PNAS*. 106.
- Goldstone, JA. (1993). *Revolution and Rebellion in the Early Modern World*. Berkeley: University of California Press.
- McAdam, D (1983). "Tactical Innovation and the Pace of Insurgency". *Am Sociol Rev*. 48.
- *Merriam Webster Pocket Dictionary*. (1964)
- Nett, Katharina. Rüttinger, Lukas. (25 June 2015). "The Price of Climate Change: How Volatile Food Prices Spur Social Unrest". Available at: <https://www.newclimateforpeace.org/blog/price-climate-change-how-volatile-food-prices-spur-social-unrest>.
- Pervaiz, Hina, Saleem, Zainab. Sajjad, Muhammad. (February 2012). "Relationship of Unemployment with Social Unrest and Psychological Distress: An Empirical Study for Juveniles". *African Journal of Business Management*. Vol. 6 (7).
- Sasikala, D. Premalatha, K. (2018). "Social Network Analysis for Prediction of Civil Unrest: A Review". *International Journal of Pure and Applied Mathematics*. Vol 119. No. 16.
- World Health Organization. (۲۰۰۹). Changing Cultural and Social Norms that Support Violence. Geneva: World Health Organization. Available at: <http://www.who.int/iris/handle/10665/44147>
- Zhang, DD. Lee, HF. Wang, C. Li, B. Pei, Q. et al. (2011). "The Causality Analysis of Climate Change and Large-scale Human Crisis". *PNAS*. 108.

